

# DARBININKAS

VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI  
DARBININKAI VIENYKĖS!

EINA ANTRADIENIAIS, IR  
PENKTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPŲ DARBININKŲ KŪOPERATYVĖS SĄJUNGOS ORGANAS

Eina nuo 1915 m.

GRUODŽIO 11 D., 1925, PENKTADIENIS, Nr. 137

Kaina 5 centai

## Prezidentas už nepiliečių registravimą

### SUSIRINKO KONGRESAS

Gruodžio 8 d. susirinko Suv. Valstijų kongresas. Kaip paprastai prezidentas darė pranešimą apie šalies dalykų padėtį. Prezidentas Coolidge apėmė visas šios šalies gyvenimo sritis.

Prezidentas aiškiai pabrėžė visus paliečiantį prohibicijos klausimą. Jisai sakė, kad prohibicija esanti šalies įstatymas ir piliečiai turį jį pildyti. Prasižengusius teismas turis bausti pagal įstatymus, o valstijos turinčios prigriebti tą įstatymą vykinti.

Toliau ypač ateivius liečiantį klausimą prezidentas pakėlė apie ateivių registraciją. Prezidentas sakė, kad jei tyrinėjamai parodys kad ateivybės įstatymai laužomi, jei pasirodys, kad daug ateivių neteisėtai šmugelio keliu įsiburiauja į šią šalį, tai reikią įvesti ateivių registraciją. Tada bus galima su-sekti neteisėtai atvykusius ateivius ir juos deportuoti.

Prezidentas užsiminė apie angliakasių streiką. Pasakė, kad nuolatinis angliakasių susikirtimas su darbdaviais kenkia darbininkams, darbdaviams ir labiausia visuomenėi. Sakė, kad kasyklų savininkų ir darbininkų santikai turi būt kitaip nustatyti, negu dabar. Nurodė, kad Washingtono vyriausybė neturi teisės kištis į tą dalyką. Sakė, kad vyriausiai turi kongresas tą teisę suteikti. Sakė, kad valdžia turėtų turėti teisę abi pusi iškamantinėti, raginti abi pusi prie susitaikymo ir nesusi-taikant visuomenėi paskelbti faktus, rodančius, kuri pusė nėra nuolaidi. Tada visuomenės opinija nenuolaidžią pusę priverstų nusileis-ti.

Apskritai imant presiden-tas sakė, kad šalies padėtis esanti gera ir bizniai eina geron pusėn. Valstijų teisės esančios jų brangus turtas ir teisės turinčios būt rūpestin-gai gerbiamos. Šios šalies turtai esą privatiški, ne val-diški ir nuosavybės teisė be tikro visuomeniško reikalo neturi būt atimama.

Prezidentas sakė, kad iš-viso Suv. Valstijose kareivių, jūreivių, sargybinių esa 558.400. Patarė kongre-sui išleisti įstatymą ingalio-jantį valdžią karui ištikus darvti konskripciją vyrų ir medžiagos.

Kadangi Filipinų salose didėja judėjimas už nepri-gulmybę, tai prezidentas sa-kė, kad kongresas paskirtų komisiją ištirti ar nereikėtų Filipinų gub. Woodui pla-

tesnių teisių. Prezidentas pritarė sumanymui sumažinti taksas. Dar prezidentas išsireiškė už pasaulinį taikos tribunolą ir už Europos valstybių nusiginklavimą.

### \$500,000 NUOSTOLIŲ DEL GAISRO

PORTSMOUTH, Ohio.—Trys blokai bizniavoj miesto dalyje išdegė ir noustolių padarė už \$500,000. Gaisras prasidėjo masonų žinyčioj ir vėjui pučiant išsiplėtė į kitus namus.

### SUDEGĖ ČEVERYKŲ DIRBTUVĖ

BEVERLY, Mass.—Didelė čeverykų dirbtuvė sudegė, nuostolių padaryta už \$50,000.

## Moterys pabijojo imti valdžią

### VISŲ PRITRUKO DRASOS

Vokietijoje, Hoppstaetten mieste, netoli nuo Frankforto, buvo išrinkta valdyba vien iš moterų. Tas atsitiko šitaip. Tame mieste vyrai politikieriai tiek nusipoliti-kavo, tiek įgriso žmonėms partiniais ginčiais, kad keletas piliečių sumanė sudaryti visą valdybą vien iš moterų. Tiek moterų atsirado ir sutiko kandidatuoti. Ir kas atsitiko? Žmonės milžiniška balsų didžiama išrinko visas moteris. Tada išrinktasias moteris apėmė baimė. Pamanė, kad perdidelę atsakomybę imasi. Ir visos re-zignavo.

## Skirtingos nuomonės apie Italija

### APIE ITALIJOS PADĖTĮ

NEW YORK.—Apie I-talijos politinę padėtį nuomonės griežtai skiriasi. Kai-kurie italai sako, kad Itali-ja yra tikras vulkanas ir jis galis bile dieną pradėti vemti tokią biaurybę, kuri bū-sianti biauresnė ir už Rusi-jos biauřų bolševizmą. Kiti, vienok, sako, kad Italija politiniu žvilgsniu esanti tvirta, kaip uola.

Amerikos finansistas Robert Crozier Long, išbuřęs Italijoj tris mėnesius, sako, kad fašistų valdžia įvedė tvarką visoje šalyje ir su-tvarkė finansus, bet toji tvarka priklauso nuo Musso-

### SAPNAS BUVO TESINGAS

BIDDEFORD, Me.—P. Perault susapnavo, kad jo neseniai pirktoj už miesto žemėj randasi puodas su pinigais užkastas. Jis tą sapną sapnavo per keletą naktų pagretom. Pagalios jis pasiėmė lopetą ir nuėjęs savo žemėj ėmė kasti. Vos keletą minučių pakasęs ir rado varinį puodą su auksiniais senovės pinigais. Nuvalęs netyrumus nunešė pas auksininką. Tasai pasakė, kad pinigais vertas \$22.

Ant vienos pusės pinigų besą parašyta The United States is the birthplace of freedom." Ant kitos pusės parašyta: "Nothing is impossible to him that wills."

### NETEKO VILTIES

KEY WEST, Fla.—Lap-kričio 29 d. iš Charlestono iš-plaukė laivas Cotopaxi su angliais. Plaukė į Havaną. Ikšiol jis nepasiekė vietos ir laikoma, kad laivas yra žuvęs audrose. Ant jo buvo 30 jūreivių. Ar juos koks lai-vas išgelbėjo dar nėra ži-nios.

### MIRĖ LENKŲ RASYTOJAS

VI. Reymont, lenkų pasi-žymėjęs rašytojas, mirė pe-reitūs savaitės pabaigoj. Jis turėjo 57 m. amžiaus. Jis pasižymėjo veikalu "Chlo-py." Už tą veikalą jis yra gavęs Nobelio dovaną.

### PAVOGĖ 34

BIDDEFORD, Me.—Du vagiliai važiuodami automobiliumi sutiko keliaujantį agentą, sulaukė jį, atėmė \$34 ir nuvažiavo.

### NUŽUDĖ DEL \$100

NEW YORK.—Gordon Pirie, 19 m. amžiaus, prisipažino nužūdęs savo draugą George Nye, 18 m. amžiaus, iš kurio norėjo atimti \$100.



Čionai parodoma Ispanijos kareiviai, kurie kariuola Moroko prieš rifuos. Vi-duryje yra slaugė Rosario Vazquez. Ji yra pasižymėjus dirsu ir paslaukojimu. Už tai ji apdovano-ta karisku medaliu.

## Tebebando sutaikinti angliakasių su kompanijoms

### APIE ANGLIAKASIŲ STREIKĄ

PHILADELPHIA, Pa.—Pensylvanijos valstijos gubernatorius Pinchot tebesistengia sutaikyti streikuojančius angliakasių su kompanijomis. Gubernatorius turėjo konferenciją su biznieriiais iš streiko distrikto. Biznieriiais rūpi streiko baigimas. Toje konferencijoj dalyvavo gubernatorius, angliakasių vadas Lewis ir kompanijų delegatas Inglis. Paskelbta, kad konferencija nepriejo prie ypatingo galo. Bet pasitarimai nebuvo nutraukti. Tebeieškoma pagrindų, kuriais abi pusi galėtų susitaikinti. Gubernatorius tebeturi viltį dalyką greit ir gerai išrišti. Jis buvo pasižadėjęs Johnstown'e sakyti prakalbą, bet pranešė, kad neatvyks, nes turis dirbti del streiko baigimo.

### LENKŲ VAIKAI VAGILIAI

ST. ALBANS, Vt.—Keturi vaikai čionai tapo suimti ant prekinio traukinio. Jie norėjo pabėgti į Kanadą. Jie prekinio traukiniu važiavo iš Millers Falls, Mass. Tame mieste jie papildė daug vagysčių ir kai pajuto, kad jie susekami, tai visi keturi norėjo pabėgti į Kanadą. Vienas Simund Denkawicz, 16 m. amžiaus, kitas Jan Nedzwiedz, 17 m. amžiaus, trečias R. Weston, 14 m. amžiaus, W. Whiskey, 15 m. amžiaus. Jie policijai prisipažino prie vagysčių. Iš pavardžių aišku, kad pirmi du yra lenkai.

### PAMAŽINO ŠUNŲ SKAIČIŲ

Konstantinopolio miestas pagarsėjęs šunų daugumu. Kartais miesto valdžia suma-no jų skaičių pamažinti. Tai per du pastaruosius mėne-sius policija darbavosi šunų pamažinimo reikale. Sugavo jų 5.000 ir nunuodijo juos.

### UZ SENATVĖS PENSIJĄ

Šveicarijoj buvo žmonių balsavimas apie įvedimą ap-draudos nuo senatvės ir vi-siško sužeidimo ir nepilna-mečiams pašelpos užtikrini-mas. Didžiama balsų stoji už įvedimą tų sumanymų. Del ištikusių baisių speigų 40% balsuotojų balsavime nedalyvavo.

### DISKREDITAVO KAPITALIŠŲ SĄJUNGĄ

SAN FRANCISCO.—Čionai esanti Pramoninė Są-junga, kurion buvo susispietę kapitalistai ir biznieriiai, gavo skaudų smūgį. Ta są-junga pasižymėjo prieš-unijiniu nusistatymu. Samdė-bomus veikti prieš unijų va-dus ir krikdyti unijas. Tad unijos grynus faktus ėmė vilkti eikštėn. Iš to visuo-menė sužinojo ir ėmė nekėsti tos kapitalistų organizacijos. Tada švarvesnieji biznieriiai ėmė trauktis iš nėsvarios priešdarbininkiškos organi-zacijos.

Toks faktiškų neteisybų kėlimas eikštėn padeda darbininkams atsigtinti nuo ar-dytojų.

### NETIKĖTAI PASISOVĖ

NIAGARA FALLS, N.Y.—Luėk de Fabbio, 16 m. mergaitė, čiu-pinėjo revolve-rį, kurs netikėtai iššovė. Kulka pateko jai pilvan.

### ŽUVIMAI KASYKLOSE

Per spalio mėnesį žuvimų anglių kasyklose Suv. Valstijose buvo 141.

### STATYDINS OPEROS NAMUS

Chicago operos kompani-jos pirmininkas Insull pas-kelbė, kad esąs plenas sta-tydinti naują teatrą, kurs atseitų \$7,500,000. Jis to-liau pasakė, kad per pasta-ruosius tris metus Chicago žmonėms opera atsejo \$1,000,000 kasmet.

## Trockis pramato bolševizmo galą

### SOVIETIZMO GALAS RUSIJOJ

MASKVA.—Su nemažo-mis ceremonijomis atsibuvo įkurtuvės didelės 65,000 ark-lių jėgos elektros dirbtuvės miestelyje Šatura, kurs guli netoli Maskvos. Įkurtuvėse dalyvavo Trockis ir jis sakė prakalbą. Be kitko jis pasakė:

"Mes neturime čia Ameri-kos ambasadoriaus, bet mes turime 614 galingų Amerikos stulpų, kurie neš jėgą į Mas-kvos dirbtuves ir apšvies tamsiausias lušnas ir kai-mus. Tokiu būdu mes auk-lėsime elektro-diplomatiškus santikius su Suv. Valstijo-mis. Tokie santikiai negali nešėti vaisių.

"Šatura yra pirmutinis mūsų žymus inžinieriskas

darbas. Šis sodžius yra tik mažas langelis pro kurį še-šioliktojo amžiaus Rusija žvelgia į dvidešimtojo am-žiaus Rusiją. Suv. Valstijo-se kiekvienam žmogui atsei-na po 500 kilovatų elektros jėgos, o Rusijoj neatseina nei po vieną kilovatą ant žmogaus."

Prie tos progos vienas žy-mus komunistas šitai puste-bėjo:

"Bet Amerikoj neatseina nei po vieną kilovatą socija-lizmo ant žmogaus."

Į tai Trockis atsakė:  
"Teisybė! bet elektra ir Rusijos socializmas galų ga-le ves prie panaikinimo so-vietinės sistemos."

Tose iškilmėse dalyvavo diplomatai tų šalių, kurios yra Rusiją pripažinusios.

## Rabinas apie piktadarybių priežastis

### KODEL DAUG PIKTADARYBIŲ

NEW YORK.—Žydų ra-binas Stephen S. Wise kalbė-jo apie tai, kodel Amerike atsirado daug piktadarybių. Jis išreiškė nuomonę visai priešingą tai, kuri nuolatai yra pareiškiama. Būdavo sakoma ir kaikiurių tebesako-ma, kad piktadarys žmonės virsta iš neturto, iš skurdo. Sakytas rabinas sakė, kad piktadarybės kilo ir išsipla-tino Amerike taip, kaip nie-kur kitur del Amerikos tur-tų gausybės. Jis sakė, kad amerikoni esą taip apsvaigę turtais, kad čia niekas nepai-so, kaip dalykai dedasi. A-merikos visuomenė, sakė ra-binas, esanti atbukus, nesiba-iseja piktadarybių gausy-be, piktadariai prideramai nebaudžiami ir šie ingija drąsos.

### PAVOGĖ SEIFA

SALEM, Mass.—Netoli geležinkelio stoties esanėia-re restorante papildyta di-delė vagystė. Pavogta sei-fas, sverias 300 svarų. Bet jame tebuvo \$18.

### PAŽADĖJO PARAMĄ

CHICAGO.—Farmerių Federacijos suvažiavime kalbėjo prez. Coolidge. Jis pranašavo, kad netoli jau tas laikas, kada farmerystė A-merike bus vadovaujanti pramonė. Prezidentas sakė, kad farmerių gerovė kilis per kooperatyvų produktų mar-ketavimą. Suvažiavimas bu-vo gruodžio 7 d.

### KAM TEKS NOBELIO DOVANAS

LONDONAS.—Vienas laikraštis skelbia, kad sekamais metais Nobelio dovanos būsią paskirtos Francijos premierui Briandui ir Ang-lijos užsienio reikalų minis-terui Chamberlainui už jų darbus taikai. Jų pasidar-bavimas tame, kad privedė tautas prie saugumo sutar-ties sudarymo Locarno.

### PASIŪSTAS BEPROT-NAMIN

BERNAS, Šveicarija.—Jaunas vaikas, kurs Dor-nach'e nušovė amerikietę Mary L. M. Bowen pereitą vasarą tapo pasiūstas be-protnamin. Daktarai rado, kad jis pamišęs.

### NEPAVYKO NUSIZUDYTI

BERLIN.—Keletas šo-ferių sugrįžė į garadžių ra-do, kad jų vienas draugas bes-sas pasikores ant balkio. Tai tie tuoj nupjovė virvę, insi-dėjo sauzūdą į automobilį ir pasileido ligoninėn. Ke-lionėj sauzūda atsigavo, su-pyko ant gelbėtojų, ėmė juos spardyti, paskui iššoko iš au-tomobiliaus ir nubėgo namo. Jis žudėsi del nenusisėku-sios meilės.

### PARODA DAVĖ NUO-STOLIŲ

LONDON.—D. Britani-jos paroda mieste Wembley, buvusi 1924 ir 1925 m. davė nuostolių \$7,500,000. Nuostolius turės padengti val-džia ir kaikiurie turtininkai, kurie buvo apsiėmę paroda finansuoti.

Visiems Apsakykite, Kad "Darbininkas" Per Gruodžio Mėnesį Nupiginamas Vienu Doleriu.

# Žinios iš Lietuvos

## LIETUVIAI BAIGĖ MOKS- LUS UŽSIENIUOSE

Š. m. rudens kvotimų sesijoj pabaigė Leipeigo komercijos institutą šie studentai Lietuvos pilečiai: Dirvianskis Vyntas, Jansonas Harris, Klusis Vladas, Naujalis Juozas, Savickis Mykolas ir Šereiva Jonas.

## VĒL LENKŲ ŠMEIŽTAS

KAUNAS, 14. XI. (Elta). Lenkų spauda paskelbė, kad šiomis dienomis Lietuvos šauliai esą puolę švenčių apskričių, Ceikinės miestelio policiją ir valsčiaus namus, pagrobę iš jų 600 zlotų, sudeginę visus aktus ir dokumentus, paskum namus padegę ir išbėgdami dar sunaikinę telegrafo stulpus.

Šis pranešimas yra eilinis lenkų šmeižtas. Joiko puolimo Lietuvos šauliai nėra darę ir bendrai jokio saulų judėjimo mūs pusėj nebuvo. Pats Ceikinės miestelis yra 20 kilometrų už demarkacijos linijos.

## DARBO DIENOS ATLYGIMAS

Žemės ūkio darbininkams Lietuvoj vidutiniškai mokama po 3.50 lt. dienai. Brangiausia mokama Klaipėdos krašte — 4.50 lt., o pigiausia — Utenos apskrity net 1.50 lt.

## DIDEJA PREKYBA SU UŽSIENIU

Spaliu mėnesį išvežta daugiau kaip už 26 milijonus litų, o įvežta — 21,800,000 litų. Išėjimas įvežimą viršija 3,800,000 litų.

## KAUNO MIESTAS PIRKS A. MICKEVIČIAUS NAMELĮ

Kauno mieste, Mickevičiaus g-vėje, ties Universitetu yra senas mažas namukas, nemažo beržo šakų apsuptas, kuriame seniai gyvenę žinomas poetas Adomas Mickevičius, "Pono Tado" ir daugelio kitų kūrinių autorius. Kauno miesto valdybos paskutiniam posėdy nutarta nupirkti išta namuką, kaip istorinį dalyką iš p. Vasilevienės, kuri sutinkanti jį parduoti kartu su žemės sklypu už 15,000 litų. Tą namelį norinti nupirkti ir kaž kokia lenkų organizacija.

## ODŲ PRAMONĖ IR PREKYBA LIETUVOJE

Prieš karą Lietuvoje apdirbama oda buvo žinoma pasaulinėje odų rinkoje. Karo metu toji pramonės šaka, kaip ir kitos rūšies, nusmuko ir vokiečių okupacijos metu teko pirkti svetur, daugiausia Vokietijoje, išdirbta oda. Šiuo metu odos išdirbimo pramonė pasiėkė ir net dalinai pralūnkė prieškarinį tobulumą. Be to ji yra pigesni, negu kitur ir sekmingai konkuruoja Rusijos rinkose su kitų kraštų tos rūšies gaminiiais.

## TAUTOS TEATRAS KELIASI KLAIPĖDON

Kaune veikas Tautos Teatras, p. A. Sutkaus vedamas, "Aukuro" draugijos yra pakviestas važiuoti į Klaipėdą, kur dirbtų kalbamos draugijos žinioj. Daug teat-

ro narių jau atvyko Klaipėdon. Valdybos studija, veikusi prie Teatro taip pat koliais Klaipėdon.

Satyros teatras "Vilkolakis" laikinai sustabdo veikimą.

## PASALPA IR PASKOLA KLAIPĖDOS KRAŠTUI

Ministerių Kabinetas nutarė potvynio sugriauto Klaipėdos krašto Šlažų tilto statybai duoti 200,000 litų pašalpos ir 200,000 litų kaip paskola. Be to Klaipėdos krašto direktorija turi skirti kalbamam reikalui iš šių metų sąmatos 200,000 litų.

## KAUNE STATOMAS DIDE- LIS ŽIBALO SANDĖLIS

Čiurlionies g-vės ir Juozapavičiaus prospekto kampe. Sandėlys bus įrengtas paskutiniaisiais technikos reikalavimais.

## GREIT BUS PALEISTI APY- VARTON SIDABRINIAI PINIGAI

Spalio 29 d. Anglų valstybinis garlaivis "Baltriger" atvežė į Klaipėdos uostą Anglijoj kaltų Lietuvai sidabrinųjų pinigų partiją, 375 dėžes apie 25 tonas svorio. Pinigų dėžes tą pačią dieną atvežtos į Kauną. Laivas uoste įsikrovė 200 tonų linų sėmenų iš Lietuvos skirtų Anglijai, ir 30 tonų popieriaus.

## KIEK LIETUVOJ PIENINIŲ

Žemės ūkio ministerijos žiniomis, iki rugsėjo 25 d. visoj Lietuvoj veikė 92 pieno perdirbimo bendrovės. Be to, buvo įrengiami ar numatyti įrengti dar 77 pieninės. Tuo būdu, artimiausiu laiku veiks jau iki 169 pieninių.

Daugiausia pieninių yra Šiaulių, Rokiškio, Vilkaviškio, Biržų, Panevėžio, Šakių ir Raseinių apskrityse, nes toms apskritims išpuola daugiau kaip po 10 pieninių. Tik Trakų apskritis neturi nė vienos. Pienines steigia žemės ūkio kooperatyvų sąjunga, gaudamos iš žemės ūkio ministerijos tam tikros pašalpos.

## TARNAUTOJŲ IR DARBININKŲ PROTESTAS

Šiomis dienomis Klaipėdos krašto geltžinkelių tarnautojai ir darbininkai įteikė Klaipėdos krašto direktorijai protestą prieš visus mokesnius Klaipėdos miesto savivaldybei todėl, kad jiems buvo atimta teisė balsuoti seimelio rinkimuose.

## ARGI TAIP DERA ELGTIS?!

MOCKAVA (Seinų ap.). Šiemet čia visas valsčius bendrai taisė vieškelį. Žmonėms buvo baugu juo pravažiuoti, nes važiuojančių pro šalį žmonių vežimus Berezniukų kaimo jaunimas primedavo žemių ir velėnų. Žmogelis, gavęs tokio "bagažo," pavaižiavęs į šalį turėdavo užtrukti gerą pusvalandį, kol savo vežimą išvalydavo. Kas važiavo iš miesto, tiems apmedavo visus pirkinius ir drabužius. Žmonės baisiai pasipiktinę tokiu jų elgesiu ir kaltus žada traukti tieson. Berezniukai — vienas tamsiausių kampų Budviečio

valsčiuje. Čia dar š senovės jaunimo tarpe kartais eina piūvynės, o apie organizacijas nė neužsimink. Laikas jau būtų kartą mesti gyvuliškumus ir būti žmonėmis!

## KAM MALONU, O KAM IR VISAI NE JUOKAI

MOCKAVA (Seinų ap.). Šalia Mockavos esančio Šilėnų dvarelį ponas E. Golčius laiko metinio veršelio didumo šunį, kurį visuomet, poniška savo mada, kur tik eadamas vedžiojasi. Šuo praeinantį žmogų stveria iš pasaly, kas labai pavojinga, ypač vaikams. Kartą, šiam ponui einant, piliečio žmuidzinavičiaus 10-ties metų mergaitė ganė galvijus. Šuo puolėsi į ją ir baisiai pergąsdino. Mergaitė gavo priepuolį ir už kiek laiko susirgo. Iš karto ji pradėjo nerimauti, ko tai bijoti, vėliau apmirti nuomariu, apmiris tanyptis, o kartais ir visai kvailioti. Serga jau antras mėnuo ir maža vilties, kad pagis. Tėvai kreipėsi į gydytojus, bet maža kas gelbsti, o daugiau lėšų gydyti neturi: yra neturtingi. Dvarelio ponas savo "poniška mada" vedžiojas sau šunį, gėrisi ir tenkinasi, o tai mergaitėi delto reiks palikti visą amželį nesveikai. Tėvams patartina ir būtina ieškoti tiesos, nes čia nieku būdu negalima nusileisti. Nesuprantama, kodėl šiam lenkui leistina palaidas šuo vedžiotis. Žmonėms už palaidus šunis imamos pabaudos, o šiam galima laisvai vedžiotis ir skriausti šalies piliečius. Vietos policija turėtų čia būti akylesnė, nes šio po-

no ir visi šunes dažnai yra palaidi.

## NEVA EINA MELSTIS

MARIJAMPOLĖ. Čia per visą spalio mėnesį kiekvieną dieną 7 val. vakaro bažnyčioje buvo pamaldos. Į pamaldas susirinkdavo daug žmonių, daugiausia moksleivių. Tik kartais atėdavo ir tokių žmonių, kurie tarp savęs kalbėdavosi, dar pamaldoms nesibaigus eidavo lauk, keldavo didžiausią bildesį. Negauna ką patys nesimeldžia, bet ir kitiems trukdo. Geriau toki nę į bažnyčią neiti, tai nors kitiems netrukdytu melstis. Gėda!

## GREITAI DIDEJA BAŽNYT- KAIMIS

VALAKBŪDŽIAI (Šakių ap., Slavikų val.). Keltas metų atgal šioje vietoje įvairius paukščiai sau lidzus krovė ir vaikus perėjo. Šiandieną čia yra bažnytelė, į kurią kas šventadienis sueina nemaža žmonių. Daugiausia tos apylinkės seneliai, turėdami arti bažnytelę, nes gali kas šventadienis nueiti pasimelsti. Taip pat jau ir žmoneš statosi namų. Yra dvj kratuvės. Šiais metais čia parkelta pradžios mokykla. Jei ir toliau tas bažnytkaimis taip didės, tai už kelerių metų pasidarys dailus nedidelis miestelis.

## ŽMOGŲDYSTĖ

GELVONYS (Ukmergės apskr.). Nesenai Galvonių miestely kirvais ir kuolais buvo užmušti du žydėliai. Užmušėjai, policijos sugauti, pasakė, kad pas juos tik 10 litų ir apiplėšę rūbus. Už-

mušėjai — vietos žmonės. Kai kurie jų yra gavę sklypą žemės iš Gelvonių dvaro. Taip kalba žmonės.

## APLINK PASAULĮ

3 lietuviai š. m. lapkričio mėn. 1 d. pėsčiomis iškeliavo iš Kauno aplink pasaulį ir lapkričio 3 d. perėjo sieną. Keliauninkai visur buvo širdingai priimami vietos valdžios, sporto ir šaulių organizacijų. Nakvynės buvo suteiktos Kazlų Rūdoj ir Kybartouse.

## D-RAS MATULAITIS PABĖ- GO Į RUSIJĄ

Dr. Matulaitis, kelis kartus politinės policijos areštuotas, traukiamas teisman už priklausymą slaptai komunistų organizacijai, šiomis dienomis pabėgo iš Marijampolės į Rusiją, palikdamas 5,000 litų užstato, kurie buvo užstatyti teismui iki pabaigimui jo bylų.

## GAISRAS BAŽNYČIOJ

Naktį iš 1 į 2 lapkričio Ukmergėj Šv. Trejybės bažnyčioj kilo del nežinomos prie-

žasties gaisras. Sudegė didysis altorius ir grindys aplink jį; liepsna jau mėgino siena kilti aukštyn, bet buvo pastebėta ir ugniagesių pagalba numalšinta.

## ŪKININKŲ SA-GOS LINŲ APDIRBIMO PERNAI BUVO IŠTEIGTA 10 PUNKTŲ

Šiais metais visuose Lietuvos kraštuose steigama dar apie 30 naujų linų apdirbimo punktų, kuriuose ūkininkai, apdirbdami savo linus, gaus jų daug geresnės rūšies ir todėl galės daug brangiau parduoti, o antra, išvengs daugelio nuostolių dėl pirėjų gaisrų. Prie kiekvieno linų apdirbimo punkto bus steigiamos "linų ir sėmenų apdirbimo bendrovės," kurios mano pačios imtis tarpininkauti ūkininkams, supirkinėjant sėmenis ir linus, ir be tarpininkų parduoti užsieniuose, taip pat rūpinsis pagerinti linų ūkį.

Tokiu būdu galima bus išdirbti Lietuvos linų markę užsieniuose ir daugiau pelno gauti.

## LENKISKI MELAI

Lenkų radio paskleidė žinią, kad Kaune esą uždaryta 13 lenkų pradžios mokyklų.

Ši žinia yra grynas melas ir šmeižtas. Kaune nė vienos lenkų pradžios mokyklos neuždaryta. Bendrai tokių mokyklų Kaune yra 11 ir visos jos veikia.

Pereitą vasarą Anglijos ir Amerikos turistai Francijoje pralaido \$500.000.000.

# VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS

## "Darbininkas" Padidintas, Papigintas ir Pajvairintas

Visos Amerikos lietuviai težino, kad "Darbininkas" nuo gruodžio pradžios eina padidintas nuo keturių iki 8 puslapių. Eis du kartu savaitėje, abu sykiu po 8 pusl.

Toliau visi težino, kad per gruodžio mėnesį "Darbininko" prenumerata papiginama VIENU DOLERIU. Visi nauji skaitytojai ir visi seni skaitytojai gali pasinaudoti šita nuolaida, jei per tą mėnesį užsimokės už visus metus. Tai "Darbininko" kalėdinė dovana.

"Darbininko" regulerė metinė kaina Amerikoj \$4.50, užsienin \$5.50.

Per gruodžio mėnesį, 1925, užsisakantieji ar atnaujinantieji prenumeratą gauna VIENU DOLERIU pigiau. Tai yra, metams Amerikoj tik už \$3.50, o užsieny \$4.50.

Visi naudokitės šiuo pasiūlymu.

Pasakykite apie šią dovana savo pažįstamiems ir paraginkite šia nuolaida pasinaudoti.

## DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

# Lietuvos užsienio ir vidaus padėtis

(Tėsinys)

Tam tikru įdomumu sekiau Amerikos nusi-statymą vadinamųjų mažumų klausimu. Nuostabu, kad demokratingoj, bet drauge ir praktingoj šaly vadinamųjų mažumų klausimas taip paprastai be didelio galvos sukimo išsamas. Niekam Amerikoj turbūt nė sapne nesisapnavo, kuriai nors tautai turėti savo atskirą ministeriją. Kiek galima tikėti amerikų asmenų pasakymais, jie skaitytų savo tautai įžeidimu, jeigu jie būtų valdomi atskiros kurios nors kad ir tyčia tuo reikalų sudarytos ministerijos. Amerikiečių akimis žiūrint, būtų tat skirtumo darymas tarp piliečių. Lietuvoje buvo įvesta žydų ir gudų reikalams ministeriai, kurie laikui bėgant sudarė atskirą ministeriją su tarnautojų štabu. Mes šias ministerijas panaikinome, nes niekur pasauly panašių dalykų nėra. Buvo skūstasi pasauliui, būk mes persekiojė tautines mažumas, bet pasaulis rimtai pažiūrėjo į tautinių ministerijų panaikinimą ir šiandien šisai klausimas Lietuvoje jau palaidotas.

Lietuvoje ilgą laiką buvo lig kad oficialių įstaigų, kurių joks įstatymas neleido steigti. Taip uzurpacijos keliu buvo įsisteigusį Žydų Tautos Taryba, kuri dabar jau panaikinta, arba geriau sakant uždaryta, kaip nelegalė įstaiga.

Nesenai Seime pravestas žydų Bendruomenių įstatymas, kuriuomi pertvarkoma žydų bendruomenės. Ligšiol kiekvienas žydas būtinai turėjo priklausyti žydų bendruomenei, kuri buvo tik viena visiems žydoms. Reiškia nebuvo jokio pasirinkimo ir pilietinės laisvės. Dabartinio įstatymu galima steigti koks norint bendruomenių ir kas nori, tas joms priklauso. Mes skaitome, kad toks klausimo išsamas visai atatinka bėndriems laisviems principams, kuriuos mes norime taikinti visiems Lietuvos piliečiams, neskiriant nė žydų. Be to dar įvedama nauja tvarka mokesčių imti. Ligšiol kiekvienas žydas priverstinai turėjo mokėti uždedamą jam Bend-

ruomenių Tarybos mokesnių normą. Jei kuris žydas nemokėdavo, tai valstybės milicija iš jo išjėskodavo prievartos keliu. Dabar tat pakeista. Mokesčius gali Bendruomenės uždėti kokius tik nori, bet jų išjėskojime vyriausybė nesikiša.

Bet įdomiausia palyginti Lietuvoj ir Amerikoj tautinių mažumų mokyklų išlaikymą ir t. t. Čia Amerikoj už savo pinigus kiek nori mokyklų tiek steigk, bet viešosios mokykloms mokėk bendrai visiems nustatytą mokeskį. Lietuvoje privatinės ar tautinių mažumų mokyklos privalo turėti tik savo butą, kurą, šviesų ir patarnavimą. Mokslo priemonės ir mokytojaus alga moka vyriausybė.

Amerikoj privatinėse pradžios mokyklose mokslas eina anglų kalba. Tautinių mažumų kalbai, kaip objektui duodama kelios pamokos savaitėje, kai kur ne anglų kalbos tegalima mokyti tik viršnorminėms valandomis. Lietuvoj griežtai priešinga. Tautinių mažumų mokyklose visas dėstoma gimtąja kalba. Lietuvių kalbai, kaip objektui, skiriama kelios valandos savaitėje.

Kad aiškiau būtų, duodu statistinių žinių. 1925 m. pradžios mokyklų mokytojų ir mokinių skaičius dėstomosios kalbos atžvilgiu.

Mokyklų	Mokytojų	Mokinių
1) Lietuvių.....	1876	2543 103,526
2) Žydų.....	118	224 10,094
3) Lenkų.....	26	26 4,031
4) Vokiečių.....	16	44 2,310

Kitų tautų skaičius labai mažas.

Viso pradžios mokyklų 1925 m. turėjo palyginus su 1920 m.

1925 m. mokyklų — 2, 1, mokytojų 2,892, mokinių — 122,592.

1920 m. mokyklų — 1,059, mokytojų — 1,483, mokinių — 71,648.

Skirtumas tarp 1925 m. ir 1920 m. parodo, kiek per paskutinius penkis metus yra padaryta. Beveik šimtu nuošimėčių nuveikta daugiau. Aukštesnėse mokyklose arba gimnazijose skaitlinės rodo:

1920 m. buvo lietuvių mokyklų 29, mokinių — 6,380; žydų mokyklų 3, mokinių 2,099; lenkų mokykl. 2, mokinių 499; vokiečių nebuvo.

1925 m. Lietuvių mokykl. 83, mokin. 16,924, žydų mokykl. 19, mokin. 5,063; lenkų mokykl. 5, mokin. 1,335; vokiečių 1, su 472 mokinių.

Bendras mokyklų ir mokinių skaičius 1920 ir 1925 m.:

1920 m.: mokyklų 38, mokinių 9,076.

1925 m.: mokyklų 114, mokin. 24,268.

Šitos skaitlinės rodo mūsų inteligentijos augimą. Per penkerius metus apie 300% išteigta aukštesniųjų mokyklų ir padidinta mokinių skaičius. Šiais metais mūsų gimnazijos išleido su brandos atestu vir. 1000 abiturientų. Tai nuošimtis gana didelis valstybei su 2 1/2 milijonu gyventojų. Bendroj mokslo eigoj jeigu kas Lietuvoje buvo skriaudžiama, tai gėda pasisakyti, buvo skriaudžiami lietuviai. Pačiame Kaune tautinių mažumų mokyklų kur kas daugiau išteigta, negu priderėtų sulgy tautinių mažumų gyventojų skaičiams. Lietuvių vaikai, negalėdami sutilpti savo mokyklose buvo verčiami lankyti lenkų ar rusų ar vokiečių mokyklas. Toks normalus apsiereškimas dabar jau taisomas, nes i tautinių mažumų mokyklas tegalės eiti tik tos tautos vaikai, kuriai mokykla skiriama. Šitoks įstatymo pravedimas Seime prieš vasaros atostogas sukėlė irgi nemaža triukšmo, kuriame dalyvavo ne tik tautinės mažumos, bet ir mūsų kairieji.

Dabar tautinių mažumų klausimas Lietuvoje, man rodos, jau baigtas ir aš nenumatyčiau jokių stambesnių atmainų.

Palietę triukšmingus dalykus nenoriu praieit pro šalį prieš atostoginių šių metų Seimo posėdžių ir juose svarstomųjų klausimų. Man nesvarbu gvildenti atsitikimai, kada Seimo opozicija posėdžio metu kėlė truksmą, daužė kedes ir nesilaikė statutų numatytos posėdžiavimo tvarkos. Tokių truksmų kituose parlamentuose būna gana daug ir jie skaitoma paprastu naminiu kolegu pasikarščiaivimu. Nėra tat valstybinio pobūdžio atsitikimai, i kuriuos reikėtų atsiliepti, kalbant apie mūsų valstybės vidaus padėti. Kad pp. Bielinis, Lapinskas ir Dr. Grinius neskaitė pažėminančių savo asmenį ir partiją dalyku laužyti jų pačių priimtąjį statutą—lai sau ir žinosi. O mes šalinsime iš Seimo posėdžių ne tik Dr. Grinių, bet kiekvieną, kuris ardyš Seimo posėdžių tvarką. Juk Steigiamajame Seime iš posėdžio buvo pašalintas ir p. Šleževičius už tvarkos nesilaikymą. Jisai labai rimtai tą bausmę priėmė ir taip pasitaisė, kad dabar, kada būna Seimo posėdy, esti ramesnis ir atsargesnis.

## UŽ VILNIŲ! UŽ VILNIŲ!

(Mūsų Kankiniai Vykaujai Motulėrciui pagerbti)

Už Vilnių! už Vilnių!  
Už širdį Tautos mūsų,  
Už didvyrius mūsų,  
Už bočių kapus!..

Ten broliai mūsų kenčia,  
Kalėjimuose pūna,  
Juos reik paliuosuoti,  
Pašalint vargus!..

Už Vilnių! už Vilnių!  
Už vyskupą mūsų  
Kurį mūsų priešai  
Neliovė kankyt.

Už visą Vilniją!  
Besočių užrobtą,  
Mes turim užstoti  
Ir priešus išvyti!..

Už Vilnių! už Vilnių!  
Už mūsų šventenybes,  
Jos, mums nekovojanč,  
Ant amžių mums žus!..

Už Vilnių! už Vilnių!  
Visi mes kovokim,  
Kol priešo nei vieno  
Jau ten nebebus!..

J. Ž.

## KALEDŲ DOVANOS LIETUVON

Kalėdos dar tolokai, bet Kalėdų dovanas siūsti į Lietuvą, tai jau tikrai laikas. Pasirūpinkite tuo reikalu dabar, be atidėliojimo. Geras Lietuvos žmonėms maloniausia gauti iš Amerikos? Litų pluoštas. Tad per Lietuvos Prekybos B-vę pasiūskite saviškiams Lietuvos kalėdines dovanas dabar avidale Lietuvos Prekybos 3-vės perlaidų. Su kitais pinigų siuntimo Lietuvos būdais yra visokių bėdų, bet u mūsų perlaidomis nėra jokių bėdų. Tai senai žinomas dalykas.

Naudokitės mūsų patarimu šiuo kartu ir visada.

Siunčiame pinigus ir į užimtą Lietuvą. Ten siunčiama doleriais, bet adresatai norėdami gauti vietos pinigais, gaus pagal dienos kursą.

**LITHUANIAN SALES CORP.**  
366 West Broadway  
So. Boston, Mass.

Belgija savo Afrikos kolonijoj suplenavo pastatytį geležinkelį už \$200,000.

Venezueloj, Mene Grande apskrityje yra žibalo laukai. Bet visi nauji šuliniai kasti ikiol nuo 1917 m. buvo tušti.

## LIETUVOS AUKŠTESNIOJI TECHNIKOS MOKYKLA

Ministerių Kabineto priimtas mokyklos projektas

KAUNAS, 17. XI. (Elta) Ministerių Kabinetas lapkričio 16 d. posėdy priėmė sanitarijos puskarininkų mokyklos, aviacijos kursų ir aukštesniosios technikos mokyklos įstatymų projektus. Einant tuo ist. projektu, technikos mokykloj nustatomi: statybos skyrius su architektūros ir susisiekimo paskyriais, mechanikos skyrius su mašinių technikos ir technologijos paskyriais ir elektrotechnikos. Į mokyklą bus priimami vyrai, kurie turi 6 klasių gimnazijos arba kitų lygių mokyklų mokslo cenzą ir nejaunesni kaip 15 m. ir nesenesni kaip 25 m. amžiaus. Visas teorijos ir praktikos mokslas bus išeinamas per 3½ metų. Baigusieji mokyklą, jei norės įgyti techniko laipsnį, turės atlikti ne mažiau kaip 1 me-

ty praktiką savo specialybėje, pristatyti mokyklos direktoriui tos praktikos apyskaitą ir apginti ją komisijai, kuri spres apie diplomo išdavimą. Tos komisijos sprendimą turės patvirtinti pedagogų taryba. Baigė statybos skyrių galės gauti statybos techniko laipsnį, technikos skyrių — technikos-mechaniko laipsnį ir elektrotechnikos skyrių — elektrotechniko laipsnį. Be to, tam pat posėdy nutarta duoti Klaipėdos krašto direktoriui 400,000 lt. paskolos Šlažų tiltui pabaigti ir viešiesiems darbams organizuoti.

## DARBININKE!

Jau ir Kalėdos artėja. Ar pagalvojai apie savo gentis Lietuvoje? Kiekvienas Amerikos lietuvis siunčia kokią nors dovanėlę giminėms — neatsilik ir Tu.

Lietuvos žmonės mėgsta spaudžintą žodį, jie mėgsta gerą knygą, bet nevisuomet išgali ją įsigyti.

Gerų ir naudingų knygų gali gauti "Darbininke."

"Darbininkas" suruošė gražių Kalėdinių knygų siuntinių, kurių galima pasipirkti. Siųsk dolerį, o gausi trijų dolerių vertės knygų.

### 3 dolerių vertės knygų už 1 dol.

Jeigu nori knygų siuntinėlių pasiūsti Lietuvon, tai užpildyk šitą lapelį ir iškirpęs su \$1.00 prisiųsk.

KALEDINIŲ KNYGŲ SIUNTINYS UŽ \$1.00	
Vardas .....	.....
Pavardė .....	.....
Kaimas .....	.....
Valstijus .....	.....
Paštas ar apskritys .....	.....

"DARBININKAS"  
366 West Broadway South Boston, Mass.

## SUV. VALSTIJŲ LAIVYNO BORDO PRANEŠIMAS

Beveik 1,550,000 pasažierių, atvažiuojančių ir išvažiuojančių, buvo vežti laivais, kurie sustojo Amerikos uostuose per fiskališkus metus baigant birželio 30, 1925.

Suvienytų Valstijų Laivyno Bordo Bureau of Research pagamintas raportas parodo, kad daugiau negu 900,000 pasažierių keliavo pirmoj kliausoj, 316,000 antrojoj kliausoj ir 332,000 trečioj kliausoj. 55 nušimtis arba 861,000 visų pasažierių atvyko arba išvažiuojo iš New York'o uosto, 272,000 iš Seattle, Washington'o valstybėje, ir 124,000 iš Boston'o.

Apie 400,000 pasažierių keliavo tarpe Kanados ir Suvienytų Valstijų. Imigracijos suvaržymai yra priežastimi žymaus sumažėjimo trečioj kliausoj pasažierių skaitliuje. (FLIS.)

## Depozitai Lietuvoje

Šiandien tikrai papuolė man įrankas "Darbininko" numeris kuriame p. K. Krušinskas, Federacijos Sekretorius ragina Amerikiečius dėti depozitus į Lietuvos Banką. Už tokių raginimą kurie čionai Lietuvoje darbuojamės tegalime būti p. Krušinskui dėkingi. Beabejo Amerikiečių depozitai daug pagerintų Lietuvos finansinę padėtį.

Reikia tikrai pastebėti kad tie depozitai eis ne Lietuvos skolų apmokėjimui bet krašto apyvartai. Po karo visa Lietuva buvo sumaikinta. Reikėjo namus atstatyti, ūkiui inventorių įsigyti ir dar naujas pramonės steigti. Tam tikslui buvo sunaudoti visi krašte esantieji pinigai ir dabar girdžiama iš visų pusių apie finansinį krizį. Tas krizis yra tame kad ūkininkas neturi pinigų nes negali svao ūkio produktus parduoti. Pirklys neperka ir negali pirkti iš ūkininko produktų delto kad jis neturi gyvų pinigų. Ūkininkas sukio savo pinigus į būdinius, ūkio mašinas ir gyvulius. Prekybininkas ir pramonininkas neturi pinigų nes ūkininkai neturėdami pinigų negali pirkti jų prekių nei gaminių ir jie iš tos pat priežasties negali pirkti sau reikalingas prekes ir medžiagą iš ūkininkų. Žodžiu sakant esame užburtame rate.

Vienintėlė išeitis yra gauti užsieniuose paskolas arba gauti Amerikiečių depozitų. Aš žinau kad yra nelengva įtikinti Amerikiečius dėti savo pinigus Lietuvoje. Daugelis yra aukavę ir deję pinigus ir įvairias bendroves iš kurių vaisių dar nematyti. Teisybė, organizuojant darbą Lietuvoje niekam nesisekė iš pradžių. Visi darėme klaidas ir turėjome nuostolių. Nekurios bendrovės dabar jau atsistojo ant tvirtų pamatų ir nors dividendų dar nemoka, bet nebūdamas pranašu galiu pasakyti nekurių bendrovių akeinkai susilauks nemeakų dividendų.

Dėti depozitus Lietuvos Banke ar kitame rimtame rimtame banke Lietuvoje šiandien nėra riziko, nes tie depozitai yra skolinami ar tai ūkininkams ar tai prekybininkams ar pramonininkams trumpam laikui. Pirkliui reikia kredito prekes parduoti. Tokios rūšies paskolos nėra daromos ilgesniam laikui kaip trims mėnesiams. Prekybininkas atneša bankui vekselius, kuriuos jis yra gavęs iš savo klientų už parduotas prekes. Jis ant tų vekselių pats pasirašo ir jeigu dėl kokios priežasties jo klientas neapmoka pinigų laikui atėjus, tai bankas juos išreikalauja iš pirklio. Ūkininkams reikia duoti paskolas net iki devynių mėnesių. Pavasarį sėkloms pirkti ar pirkti ūkio mašinas ir vasarą bėgantiems ūkio reikalams. Žinoma ūkininkas tegali bankui sumokėti skolą vėlavai rudenį ar žiemės metu. Čia irgi bankas savę apsidraudžia. Jis reikalauja ne vien tik to ūkininko parašo kuriam skolina pinigus bet dar ir kito ūkininko kuris už jį galėtų atsakyti jam nesumokėjus skolos. Pramonininkams irgi paskolos reikalingos užpirkimui žalios medžiagos ir apmokėjimui darbininkams. Skola tęsiasi kol pramonininkas parduoda savo gaminius. Tokios paskolos yra dažniausiai duodamos irgi trims mėnesiams laiko.

Bet p. Krušinskas klysta manydamas, kad Lietuvos Bankas moka daugiau kaip 5% metams. Lietuvos Bankas nemoka daugiau ir negali mokėti nes jis pats skolinamas pinigus neima daugiau kaip 7% metams. Kas kita yra su kitomis bankomis. Jie ima nušimčius atsižvelgdami kokiam tikslui skolina pinigus. Kiti bankai ima nuo 9% iki 24% metams. Žinoma ūkininkai gauna už mažesnius nušimčius. Po jų eina pramonininkai ir iš pirklių ima nevienodai. Tas pirklys, kuris prekiauja daugiau prabangos dalykais, turi mokėti aukštesnius nušimčius. Jeigu Amerikiečiai ir nori dėti depozitus Lietuvoje tegul kiekvienas pasirenka sau banką, kuri jam labiausiai patinka ir kuri duoda jam geresnes salvas. Iš Lietuviškų bankų galima rekomenduoti: Lietuvos Banką, Lietuvos Ūkio Banką, Lietuvos Tarptautinį Banką, Lietuvos Kredito Banką ir tiems kuriems rūpi kooperacija ūkininkų Sąjungos Banką.

Aš atskirai paminėjau kooperacijos banką todėl, kad tas bankas finansuoja veik išimtinai kooperatyvus ir smulkaus kredito bankus ir žinoma jų saugumas priklauso nuo to kaip gerai seksis kooperatyvams Lietuvoje.

Baigdamas noriu patarti visiems Amerikiečiams, kurie turi liuso kapitalo nors dalį jo denozituoti Lietuvoje. Apie sąlygas kaip tai nušimčius, padėjimo ir išėmimo būdus patariu kreipties tiesiog į tą banką, į kurią tamstos panorėsite padėti savo pinigus.

Jonas J. Romanas

Kaunas, 17-XI-25.

Lietuvos visuomenė labai šaltai priėmė kairiųjų žygius del spaudos ir mitingų laisvės! — nei Kaune, nei Mariampolėje, tuoj po Seimo įvykių publika nėjo į kairiųjų mitingus.

Tikrai sakant, tasai garsusis triukšmas buvo ne taip jau garsus, kaip čia Amerikoje kai kam atrodė. Mūsų kairieji per daug išsigando ir matė pavojų ten, kur jo visai nebuvo. Jų spauda ir agitatoriai tokia panika buvo sukėlė pačių valstiečių liaudininkų kuopose, kad jos ne tik mitingų nerengė, bet ir susirinkimų nedarė, nes valstiečių liaudininkų įgąsdinti, taip suprato naują įstatymą del viešųjų susirinkimų. Dalykai galop taip pablogėjo, kad kairiųjų spauda buvo priversta išaiškinti naują įstatymą taip, kaip jisai buvo paskelbtas. Visa to įstatymo naujanybė ir baismus tame, kad draudžiama mitinguoti ten, kur kenkia judėjimui. Ir susirinkimų ir mitingų tvarka paliko ta pati, kaip ir buvusi. Nebuvo tat didelio didvyriškumo trukmą kelti ten kur trukšmadariai patys save įgąsdino ir išigąsdinę iš armotų ir žvirblius šaudė.

Tas pats yra ir su spaudos laisve. Visas veikusiojo įstatymo pakeitimas yra tame, kad keletą ekzempliorių spausdinių, pirma negu jie išleidžiami, pristatoma apskrities viršininkui. Seniaus būdavo taip, kad viršininkas gauna jau išplatinto spausdinio keletą ekzempliorių ir delto neturėjo galimumo reaguoti į šmeižtus ar kitokių nekultūrinių spaudoje apsiereiškimus. Teismo procedūra palikta ta pati. Praktikoje naujas įstatymas yra nepatogus tik nekultūringiems laikraščiams, kurie mėgsta šmeižti asmenis arba įstaigas. Kad amerikiečių tarpe padidinti naujo įstatymo baisesnybė, buvo paleista klaidingų žinių, būk Lietuvon neįsileidžiama kai kurių amerikiečių laikraščių, kaip "Tėvynė," "Sandara" ir kt. Bet buvo tat tikras prasimanymas. Niekas tų laikraščių nedraudė Lietuvon įvežti, bet bus neįsileidžiama ar draudžiama platinėti toki laikraščiai, kurie nesilaliko elementarinių spaudos etikos dėsnių. Jeigu tokiu laikraščiu pasirodys "Tėvynė," žinoma ir ji Lietuvon neįvažiuos.

Dabar paliesiu Lietuvos žemės klausimą. Kai kurie amerikiečiai nepatenkinti, kad negavo Lietuvoje žemės nusipirkti ir delto kaltina žemės Reformos įstatymą ir Lietuvos vyriausybę. Prieš 1922 m. žemės iš dvarų savininkų

pardavė 12,604 ha., 1921 m. — 14,405 ha. ir 1922 buvo galima pirkti, nes dvarininkams buvo leidžiama parduoti 10% jų turimos žemės. Dvarininkai šia teise matyt naudojos, nes 1920 m. m.—5,751. Viso parduota 32,763 ha. Taigi nekaltant apie tai, kad buvo galima pirkti žemės iš ūkininkų — jos buvo galima pirkti ir iš dvarininkų. Kiek tokios žemės teko amerikiečiams — sunku pasakyti, nes gudrūs amerikiečiai niekam paprastai nesigiria, kad jie amerikiečiai, nes paprastai amerikietis skaitomas turtingu žmogumi ir nuo jo kiekvienas nori daugiau gauti. Man žinomi yra šie amerikiečiai, kurie žemės pirkto parceliuojamuose dvarų centruose, kur parduodama žemės sutrobomis iš varžytinių. Ir taip:

- 1) Pernavos dvaro centras, Kedainių apskrityje pirkto amerikietis Samulioins Jonas (34 ha. už 27,200 litų).
- 2) Sakumėlių dv. centrą Kedainių apskr. pirkto Maziliauskas Pranas (45 ha. už 40,560 litų).
- 3) Gedminaičių dv. centrą Tauragės apskr. pirkto Lidžius Jokūbas (79 ha. už 73,1000 litų).

Matote — nebrangu, palyginus su kainomis Amerikoje. Galima būtų ir daugiau nurodyti pavardžių, bet Lietuvoje šiuo klausimu registracija nevedama ir galop sunku visa sužinoti, nes daug amerikiečių perka žemes per savo gimines ar pažįstamus, gyvenančius Lietuvoje. Kai kurių ūkių tiems giminaičiams užrašyti.

Daugiausia keblumo su žemės pirkimu turi tie amerikiečiai, kurie priėmė Amerikos pilietybę. Toki lietuviai savo vardu negali Lietuvoje žemės pirkti, kaip kitos valstybės valdiniai. Lietuvoje toks įstatymas buvo reikalingas, kad apsigynti nuo visokių ateivių, kurie ypač apie 1920-21 metus veržėsi Lietuvon.

Kas mėgsta ūkį tam labai patarčiau pasinaudoti gera proga. Dabar parduodami iš varžytinių dvarų centrai. Tos varžytinės, tikinosi, bus skelbiamos bent pusė metų ankščiau, kad amerikiečiai laiku galėtų sužinoti ir įstoti į varžytines. Tik patarčiau su visa šeimyna nekelti Lietuvon, iki tikrai nebus sužinota kur ir kiek žemės galima pirkti. Kad turėjus mažiau bereikalingų išlaidų, geriausia pasiūsti vienas šeimynos narys, kuris vietoje padėtų matydamas, galėtų užpirkimą padaryti ir tik tada su visa šeimyna nebūtų riziko keliauti.

Ūky gyventi galima. Dabar mūsų ūkis stovi kur kas geriau, negu prieš karą. Ūkininkai susiorganizavę, bendrai gabena trąšas, veislinius gyvulius ir sėklas, steigia pienines, javų valimo punktus ir t. t.

Dabar Lietuvoje yra 156 pieninės, 209 javų valomieji punktai, 22 vaisių džiovinimo punktai, 22 linų apdirbimo punktai. Ūkininkai turi savo atstovų Seime, kurie gina ūkininkų reikalus.

Ūkio mokesčiai yra toki. Sakysime 50 ha. ūkininkas turėdamas pirmos rūšies žemę, sumoka po 9 litus už ha. višo 540 litų metams. Be to dar savyvaldybių reikalams reikia primokėti 15 nuoš., kas sudaro apie 60-70 litų.

Lietuvoje nėra mokesčių nei nuo karvių, nei nuo arklių, nei nuo šunų, kaip kad yra Lenkijoje. Jeigu mūsų ūkininkui neatsitinka kokios nelaimės, jisai yra visa ko pilnas — ir javų ir mėsos. Tik vienas dar ūkininkui nepatogumas — jisai dar nesugeba tinkamai paversti pinigais savo turto. Delto amerikiečiai šiuo ypač atžvilgiu galėtų daug naujo įnešti ir mūsų ūkininkų ekonominių gyvenimą. Juk Amerikos fermeriai rodos iš niekų moka pinigą padaryti.

Lietuvoje uždurbiai, tiesa, ne toki dideli, kaip Amerikoje. Mes mažiau uždurbam, bet mažiau ir pravalgome. 1925 m. sausio mėnesį, vienam žmogui pragyventi reikėjo 120 litų 19 centų. Žinia už tokius pinigus balių nekelsi, bet ir badu nemirsi. Bulvių lietuviai daug suvalgo. Bulvių trys pūdai 1925 m. sausio mėnesį kainavo Kaune 8 litus 55 centus, o New Yorke kainavo 16 litų 31 centą. Kiaulienos 2 svarai Kaune kainuoja 2 litai 93 centai, o New Yorke — 7 litai 73 centai. Galvijienos 2 svarai Kaune kainuoja 1 litą 68 centus, o New Yorke — 4 litus 92 centus. Kaip matote gerbiamieji būtų gera Amerikoje dirbti ir kasdien parvažiuoti Lietuvon pavalgyti. Pas mus gana gerus pietus galima gauti restorane už du litus 50 centų. Nemanau, kad Amerikos restorane už 25 centus didelius pietus valgytume.

(Bus daugiau)



Laikų išnešiotojas, kuris šiemet turės Kalėdų dienų vakcijas. Todėl reikia Kalėdų dovanas siūsti ankščiau, negu kitais metais.

# DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Special rate for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

**Subscription Rates:**  
 Yearly Boston and suburbs \$4.50 Metams \$4.50  
 Boston and suburbs \$5.50 Boston'e ir apylinkėse \$5.50  
 Foreign countries yearly \$5.50 Užsieny \$5.50

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass  
 Tel. South Boston 0620

## Apie Streikus

Nėra jokio reikalo kalbėti apie darbininkų kovą dėl streikavimo teisių. Visiems gerai žinoma, kad toji kova buvo labai sunki. Visiems gerai žinoma, kad darbininkams teko dėti daug pastangų, kol jie išsikovojo teisėtą ir įstatymais aprobuotą teisių savystovai ginti savo reikalus nuo įmonininkų pasikesinimų. Šie pastarieji ilgai priešinosi darbininkų teisingiems reikalavimams. Įmonininkai bei fabrikantai ilgai laikė ir tebelaiiko darbininkus ne daugiau, kai tik gyvomis mašinomis, kurios be prieštaramų privalo klausyti savininko paliepiam. Deja, įstatymai, pačių žmonių nukalti, palaikė ir palaiko tą savininkų pusę. Bet nenustojanti virti kova įnešė atmainų. Kitados, streikas buvo laikomas nelegaliu, tad baustinu. Gana prisiminti senus Rusijos laikus, kai prieš mūsų akis prabėgo baisūs darbininkų žudinių vaizdai. Ne kiek geriau būta ir kitur.

Bet šiaip ar taip—darbininkai pagaliau išsikovojo daugiau ar mažiau teisių ir dėka joms šiandiena legaliai streikuoja ir tais streikais kovoja už savo būvį—už kasdieninį duonos kąsnį. Nėra abejonės, kad streiko priemonė darbininkai yra atnešusi daug naudos. Pirmiausia, patys darbininkai ir jų reikalų užtarėjai, daug vilties ir streikus dėdami, nejučiomis daug laimėdavo. Vienok, tiek kiek tikėtasi—neatsiektą, nes manyta, kad tou pačiu bus padaryta galas fabrikantų nepasotinamiems apetitams, kad įmonių savininkai tik juridiniai liks įmonių šeimininkais, gi faktiniai bent kiek turės skaitytis ir su savo vergais.

Streiko teisių iškovojimas sukėlė entuziazmo ne vien darbininkuose, bet ir tuose žmonėse, kuriems asmens laisvė brangiau už visa. Tie žmonės streike numatė laisvės artėjimą. Jiems streikas atrodė ne vien kaipo darbininko teisių gynimo įrankis, bet ir kaipo asmens teise savystovai ginti savo reikalus. Ir jau ilgas laikas kai toji priemonė vartojama klasinei kovai. Vienur-kitur jos pasekmės didesnės, kitur menkesnės. Streikų formos ne vienodos: vienuir tie streikai praeina ramesnioje, o kitur aštresnioje, net revoliucinėje formoje.

Nors daug laiko prabėgo, kai streikas, tasai "baisus baubas kapitalistams," atsirado, bet pilnumoje jis savo tikslo nėra pasiekęs. Tatai bent paliūdyja streikų judėjimas Jungtinėse Valstijose. Tačiau negalima tvirtinti, kad Jungtinės Valstijos streikų atžvilgiu yra paskutinėje vietoje. Anaipol. Jos tuo atžvilgiu pralenkia ir daugumą kitų valstybių, nes gal niekur tiek streikų nėra, kai Amerikoje. Vienok, jeigu amerikoniškasis darbininkas ap rūpinimo atžvilgiu prašoka kitus savo kolegas, tai toli gražu ne streikų, bet šalies prekybos bei pramonės tobulumo dėka. Jei amerikoniškieji kapitalistai, pramoninės technikos dėka gaunantieji milžiniškus uždarbius, to netektų, tai žinoma, tuomet ir darbininkai su savo streikais jokiū būdu negautų to atlyginimo, kuris gaunamas dabar.

Amerikos darbininkų streiko kova, iš "baisaus kapitalistų baubo," patapo linkmsa pramoga bei politika. Kiekvienas, arčiau sekąs amerikoniškuosius streikus, turės pastebėti, kad tie streikai praeina be jokio tvirto nusi-statymo, pasiryžimo, užsispyrimo ir net drąsumo, be kurių streikas nustoja savo prasmės.

Streikai praeina ramiai, nepastebimi ir nieko neatnešdami. Atrodo, kad streikuojama tik tam, kad taip užsinerėjo Jurgis ar Petras, kuris sėdi unijos centre ir that's all! Kodel tie ponai taip, o ne kitaip nori, tai kas čia supaisys. Galų gale išdavos: kapitalistas, streiko sulaukęs, savo prekes brangiau iškišęs, labiau pralobsta, o nuskuęs darbininkas visai sunyksta, nes visus sutaupytus skatikus tam pačiam kapitalistui sukemša.

Socialistai sako, kad per streikus jie kovoja už darbininko asmens laisvę, kad gerina jo būvį. Bet kurgi tos kovos vaisiai? Jų nematyt. Kurgi toji žala? Ji matyt—darbininkų ubagiškoji terba. Darbininko asmuo kaip vergavo taip ir tebevergaujama, nes socialistiška streikų sistema iškreipta į tam tikrą mašiną, ar dar geriau, į savotišką mažą valstybę su savo unijomis, su ministeriais, su prezidentais ir kitokiais agentais. Tie "darbininkų užtarėjai," gaudami storas algas, gal nė kiek ne menkesnes už buržujų prezidentus, daugiau pašo savo šiltų vietelių nei darbininko likimo. Tarp kapitalistų ir unijų prezidentų bei direktorių parazitų skirtumo nėra, nes tiek šie, tiek anie iš darbininko kruvinai uždirbto skatiko minta. Tokia streikų sistema su visokiais savo fondais nieko doro,

apart darbininkų sutaupų aikvojimo neduoda ir nieko nežada.

Daugelis siūlo streikų reformavimo reikalingumą. Daugelis siūlo unijų pertvarkymo planą, nes persitiktinama, kad toksai kovos metodas bergždzias dalykas, bet vargu kas iš to išeis. Tol, kol darbininkijos reikalai bus tempiami ant socializmo kurlpalio, kurį nutašė socialistų neįvykdomi sapnai, tol darbininkų likimas liks neišskiu.

Mūsų Išganytojas Kristus paliko mums evangeliją—linksmą naujieną, kuri teisingai nušviečia visos žmonijos laimės kelius. Joje raudonu diegu pabrėžta ir darbininko reikalai, nes ten pasakyta: "lengviau kupranugariumi išlysti per adatos skylutę, nei turčiui įeiti į dangaus karalystę.

Toji žmonijos dalis, kuri pasirinko žydo Markso "laimės mokslą"—eina keršto keliais, gi mes matome, kad tie keliai nieko gero žmonijai nėra davę. Ne kruvinas kerštas, muštynės ir pagieža veda žmoniją į laimę, bet gražūs sugyvenimas ir artimo meilė artina į amžinąją laimę. Tol, kol šis, pastarasis, kelias bus aplenkiamas, gerovės nebus. Tad kuriuo keliu eisime?

Tik vienas kelias, tai mūsų Išganytojo Kristaus paliktas, veda į tikrąją laimę.

## BESIŽVALGANT

ARTEJAME.

Ilgą laiką Lietuvos ir Amerikos lietuvių santykiai buvo lyg ir atšalę. Dabar, ačiū Dievui, tas netikęs apatijos ūpas ima atslugti. Lietuvos nepriklausomybės atgavimo metu Amerikos išeivijoje atsirado entuziazmo, dėka kuriam buvo sukelta daug pinigų kovai už Lietuvos laisvę, bet tai kovai užsibaigus, entuziazmas vėl išnyko. Vis tankiau ir tankiau iš užjūrio atvyksta menininkai, kalbėtojai ir visoki visuomenininkai jau ir vėl pradeda gaivinti snūdurojančią išeiviją. Bet to negana. Reikia, kad mūsų išeivija vėl atgautų tą patį entuziazmą, kuris kitados jų širdyse klestėjo. Pastaruoju laiku Lietuvos spauda tankiai mini amerikiečius ir gvildena jų gyvenimo klausimus. Jau ir toksai žygis yra sveikintinas ir mus džiuginantis. Kada tankiau apie bendrus gyvenimo reikalus kalbėsime ir jais rūpinsimės, tada nė nepajusime, kai per tą didelį Atlanto vandenyną nutiesime stiprų tiltą, ačiū kuriam apsaugosime pūsmilijonų ištautėjančių lietuvių ir tuo pačiu sustiprinsime savo tėvynę Lietuvą.

P. DAUŽVARDIS GRĮŽTA

Adv. P. Daužvardis rašo: "Nors gaila, vienok neužilgo Lietuvos švelniąją gamtą, istoriškąsias bakažes ir savuosius brolius—sesles turėsiu apiešti ir važiuoti ten, kur širdį kutenantieji šaltiniai senai jau yra išdžiūve.

Iš Lietuvos išvažiuoju apie gruodžio 12 d., į laivą "Leviathan" sėdu 15 d., New Yorke būsiu gruodžio 21 d."

KAS KALTAS

Laisvamaniškoji spauda nenustoja kaltinusi Lietuvos krikščioniškųjų grupių dėl Klaipėdos rinkimų nepasisekimo. Bet, kaip sakoma, jie svetimoje aky ir šiaudelių pastebi, gi savo nei rašto nepamato. Kodel lietuviai Klaipėdos rinkimus pralaimėjo buvo plačiai rašyta, bet dar kartą verta tą priminti, nes Kauno "Darbininkas" kiek plačiau apie tai pažymi. Tai-gi cituojame:

"Mūsų draugai buvo sukėlę smarkią rinkimų akeiją. Darbininkų minios gyvai pritarė Darbo Federacijos idėjoms. Tai kodel gi

mūsų draugai nepravedė nei vieno atstovo?

Todel, kad darbininkų sąrašai buvo suplėšyti smurtu, razbaininkišku būdu per pačius rinkimus. Prieš krikščionių darbininkų sąrašus iš vienos pusės kovojo lietuviškos buržuaziškos partijos, o iš kitos pusės volkiečių dvarininkų, pirklių ir socialdemokratų susivienijimas (blokas). Yra vietų kur dvarininkai arba sudraskė darbininkų sąrašą arba užrašydami ant sąrašo koliojančius žodžius kumštini vertė balsuoti už dvarininkus ar socialdemokratus. Kai kur patys darbininkai paėmė iš darbininkų balsavimo kortelę, patys dėjo į voką ir užlipę liepė mesti į dėžę. Balsavimo vietas buvo apsuptos dvarininkų, pirklių ir socialdemokratų girtų gaujų, kurios matydamos, kad ateina žmogus kuris gali balsuoti už darbininkų sąrašą, mētydavo plytgaliais, švilpdavo, stumdavo. Žodžiu, volkiečiai per rinkimus parodė, kad jie moka ir gali būti daug žvėriškesni negu bolševikai. Toliau, kai kur dvarininkai pareiškė, kad jei toje apylinkėje pasirodys bent vienas balsas už krikšč. darbininkų sąrašą, tai visi dvaro darbininkai bus atleisti nuo darbo."

Lietuvos socialdemokratams susiderinę su buržuazija kopioje prieš lietuviškuosius darbo žmonių sąrašus. Čionykščiu socialbuznierių draugai pasidavė Lietuvos priešams, o Amerikos laisvamaniškomis srovėms. Dubultavi išdavikai!

MIRIMAI IR GIMIMAI LIETUVOJE

Centralinio statistikos biuro žiniomis, per šiu metų pirmą pusmetį mirė 17,543 žm., t. y. 1000 žm. daugiau, negu per tą patį 1924 m. laiką. Šis mirusių skaičius padidėjimas aiškinamas, tuo, kad žymiai pakilo mirtingumas vaikų tarpe iki 1 metų amžiaus, kurių šiemtt yra 28,3% visų mirusių skaičiaus prieš 23,4% per tą patį 1924 m. laiką. Jų daugiausia mirė nuo limpamų ligų. Vieno tųmų ar skarlatinos mirė 1671 vaikas, tuo tarpu aki

1924 m. per tą patį laiką mirė 523. Padidėjo taip pat beveik 2 kartus mirtingumas limpamomis ligomis ir suaugusių tarpe. Iš bendro skaičiaus mirusių 13% tenka limpamoms ligoms. Džiova per pirmą šiu metų pusmetį mirė 10,1% visų mirusių. Kiek sumažėjo savizudybių ir užmušimų skaičius, kuris šiemet siekia 0,5%, tuo tarpu kai pernai per pirmą pusmetį siekė 1,5%.

TURKŲ MIESTO ŽENKLAS LIETUVOJ

1925 mt. spalio mėn. 6 d. į Kauno Miesto Muzėjų buvo atvykęs studentas Pakarklis ir pranešė, kad jis yra užėjęs, bevažinėdamas po Trakų apskritį, Žaslių valsčiaus Panorių kaime pas Jurevičių Joną akmenį su iškaltais kažkokiais rašto ženklais. Šis studentas, trokšdamas Lietuvos kraštą pažinti, nepaliko ir šio reiškinio be tinkamo dėmesio. Manydamas, kad čia gal kokie lietuvių ar totorių rašto ženklai, padarė kopiją ir pristatė Kauno M. Muzėjui. Čia tuojau jam negalima buvo pasakyti šiu ženklių reikšmės. Jo padarytoji kopija buvo pasiųsta Rusų mokslo akademijon į Leningradą, kad šiuos ženklus žinovai ištirtų. Dabar yra gautas atsakymas, kad šie ženklai yra musulmonų tikybos simbolis "Bismillaleh rachman ar rachim (Vardan Dievo maloningo gailėstinogo). La iliacha illa-llach (Nėr Dievybės be Dievo). Muchemmadu - r - rasulu-Dlach (Muchamedas Dievo pasiuntinys).

Šito akmens, ten buvimas, kaip tik sutinka su žmonių pasakojimais, anot stud. Pakarklio, kad netoli tos vietos buvęs miestas ir ten gyvenę totoriai. Dabar esą ten įvairių plytgalijų, šukių. Kas pasidarė su šia vieta, dabar neaišku—pasilieka dar ateity ištirti.

JAVŲ KAINOS LIETUVOJE IR UŽSIENIUOSE

Dabartiniu metu centnerais rugių Kaune vidutiniškai kainuoja 19,35 lt., Rygoj — 21,08 lt., Taline — 24,70 lt., Berlyne — 19,51 lt., Paryžiuj — 24,000 lt., New Yorke — 20,34 lt. Galvijienos ki-

logramas Kaune kainuoja — 2 lt., Rygoj 2,07 lt., Taline — 1,75 lt., Berlyne — 4,83 lt., Paryžiuj — 4,87 lt., kiaulienos Kaune — 3,70 lt., Rygoj — 3,65 lt., Taline — 3,36 lt., Berlyne — 6 lt., Paryžiuj — 4,68 lt. ir New Yorke — 7,89 lt.

PABUGO

Clevelando tautininkų "Dirva" prieš kurį laiką įdėjo provokuojančių ir Lietuvos seimo narį kun. Miliešką ižeidžiančių žinių, už kurią ižeistasis asmuo nutarė traukti "Dirvą" teismo atsakomybėn. "Dirva" pabugusi bausmės, melagingą žinią atšaukė ir kun. Milieškos atsiprašė. Laisvamaniškieji tančiai meluoja, bet ne visuomet tas melas į sveikatą eina.

IŠKILMĖ KUNIGŲ SEMINARIJOJE

Lapkričio mėn. 1 d. įvyko Kauno kunigų seminarijoje šiemet naujai pastatyto didžiųjų rūmų tročio aukšto pašventinimas. Be seminarijos profesorių ir auklėtinių dalyvavo daug aukštų svečių.



CYRENA VAN GORDON

Chicago operos "prima donna" su vokišku polcinu šunim. Jos namus norėjo banditai apšaukti, todėl įstaitais šį keturkojį sargą.

## BAJORAS

Sulietuvino F. VIRAKAS

Žiaurus veidas karo vado dar labiau apsiniaukę, surūstėjo. Žemai nusilenkęs į ką tik atneštą karo pasiuntinio raštelį akis įdrėbęs žiūrėjo taip arti prie jo prisikišdamas, kad net jo diti pašūre ūsai veik raštelį siekė. Akimis skaitė raštą, o dešinėje stipriai suspaudė kardo rankeną...

Už vado palapinės skambėjo kariuomenės, ir praidėjo vakarinės maldos—giesmės atgarsys. Vadas pliaukštelėjo delnais ir net nepažvelgęs į jėjusį sargybinių, trumpai liepė:

— Pakviesk vadus į pasitarimą!

Prabėgus kelioms minutėms, už palapinės pasigirdo arklų žingsniai ir kardų žvangėsės. Įėjo. Jų buvo penketas. Augaloti, saulės nudegintais veidais, daillūs vyrai, jų ginklai blizgėjo—švietė. Kiekvienas įėjimas kepurę nusiėmęs vadui linktelėjo: Sveikiname poną generolą.

Trys iš įėjusių buvo jau gana augę, kariuomenėje prazilę karininkai, du jaunučiai broliukai—dobilūkai pačiam jaunystės gražume ir stiprumu. Užėmę savo vietas, biskį nustebe staugiu vado jų pareikalavimu ir iš vado veido prijausdami ką tai baisaus. Seniausias, pulko vadas, nekantriai užklausk:

— Blogos žinios tame popierėlyje?

— Blogos! vadas burbtelėjo galvos nepakeldamas ir degančiomis akimis juos permėsdamas. — Koblogiausias! pakartojo suerzintu liūto balsu. Parama nepribiva.

— Tad mes esame palikti tikrai prapulčiai, priešas švintant bus čia...

— Kiek mūsų? — pertraukė generolas.

— Šeši tūkstančiai.

— O priešų?

— Trisdešimts tūkstančių.

Užviešpatavo valandėlė tylą.

— Mūsų jiems užteks vienai valandai!

— O paskui?

— Paskui galas! — burbtelėjo kuris ten iš senių.

— O tėvynė iki pat širdies bus atvira priešui be jokio apginimo. Tai nelaimė; Tai didžiausia gėda!

Pažvelgė į juos. Buvo rūstūs, bet ramūs seniai. Du jaunieji atsikėlė. Sužibo jų akys, išsiplėtė šnervės...

— Įsakykite! Išlaikysime pozicijas — tarė vienas.

— Tai klausykite. Reikia žmogaus, kuris nieko neturėtų ir neko negailėtų, nieko nepaliktų, nes eis ant prapulties ir tai bus jo paskutinė kova. Kas čia toks yra?

— Aš, ponas generole! — atsiliepė jauniausiasys. Esmi vienui vienas, nieko neturiu, delto nieko nesigailiu. Žūsiu, tai tiek to, nieko baisaus...

Tuomet vyresnis jaunuolis, stiprus žaliukas, plačiapetis žengė žingsnį pirmyn.

— Nuostolis tai nebaisus bet garbingas. Aš jo nebijau, aš noriu. O noriu dėlto, kad esu ne vienas. Turiu dvarelį ant kurio vartų mano bočių prabočių dar nuo Vytauto laikų skydas arba ant kurio yra nulaužtas kardas ir keliais ra-

gais trys karūnos. Tai vis mano protėvių užpelnyti karėje pasižymėjimo ženklai... Dvarelyje yra mylima žmona ir mažas sūnelis. Delto aš turiu sūneliui duot pavyzdį. Tad leiskite, draugai broliai, kad mano sūnelis išanksto žinotų ką yra kaltas tėvynei, kaip ir aš kad nuo savo tėvelių žinau

— Garbus pone, kas turi vaikus, lengvai gali, apie juos prisitaimes, savęs kovoje pagailėt.

— Ne ponuli, kas nieko neturi, tas dar greičiau neprieteliui kulnis parodo, nes jo niekieno neprisiminimas prie ištermės nepaskatina.

— Susilaukyt nuo aštrių išsitarimų prie manęs! — generolas garsiai pratarė. Iš jūsu tarpo aš pats išrinksiu, o kurį išrinksiu, tas tuojau ant arkljo sėda ir su tūkstančiu kareivių nieko nelaukdamas neprieteliui kelią pastoja prie upės iš čia už trijų mylių. Paspirties sulauksime apie vakarą. Tuomet zovada pribūsime su pagelba. Iki to laiko reikia neprietelį užhovyti (sulaukyt). Mes tuom tarpu apsikassime, kiek galėdami, pasiūsime pasiuntinių, kad greičiau pasiskubintų su pagelba iš Kauno ir Šiaulių. Pribus—trauksim prieš neprietelį; nepirbus — ilgiau apsikassime atsispirsime.

— Paveizėjo į šventą paveikslą kabantį ant palapinės užpakalinės sienos.

— Duk, Viešpatie, kad nepasivyčiuotų!

Senas generolas pažūrėjo į jaunuolius. Pirmininis, kuris atšaukė,—pats mokino kariaut ir mylėdamas prie savo šono laikė, pilnai jame viltį padėdamas ir juomi pasitikėdamas. Antrajam sūneli prie krikšto nešė—buvo jo giminai-

# Nuotrupos

Jungtinių Valstijų kongresas pradėjo savo sesijas. Artimiausiose posėdžiuose bus svarstoma įstatymas apie tarnautojų atėvių įleidimą į šį kraštą. Tasai įstatymas remiamas vis didėjančiu darbo rankų reikalavimu ūkiuose ir miestuose. Dabar nėra galima to darbininkų bado pašalinti dėl dabar veikiančių įstatymų.

Laikui bėgant kyštelės ir kitus šiam panašius reikalavimus dėl atėvių palengvinimo.

Jungt. Valstijos negalės apseiti be atėvių, nes visoms pramonės šakoms besivystant ir besiplėtojant, auga ir darbo jėgos reikalavimas. Gyvenimo aplinkybės stipresnės ir už politiką.

Į nusiginlavimo konferenciją Tautų Sąjunga nusprendė pakviesti Jungtines Valstijas ir Rusiją. Be šių dviejų valstybių nusiginlavimas negalimas. Nusiginlavimo klausimo gildinimas prasidėsias gruodžio vidury. Konferencijoje dalyvausią desėtkai stambių valstybių, tame skaičiuje ir Vokietija. Nusiginlavimas palies visas šalis ir visas karo šakas: armiją, oro ir vandens laivynus. Prezidentas Coolidge mano, kad kongresas siūš savo atstovą į tą nusiginlavimo konferenciją. Sovietijos atstovas Rakovskis Paryžiuje pareiškė, kad sovietų valstybė neisianti į Tautų Sąjungą, bet nuo dezybų neatsisako. Sovietija norinti kooperuoti nusiginlavimo klausime ir sudaryti naują ekonominę politiką.

Norai gražūs, bet jų įvykdymas labai sunkus. Vokietijos kabinetas atsištatydino. Ministrų kabineto krizis Europoje tiek įėjo į madą, kad be jo nė viena valstybė neapsėima. Vokietijos kabinetas pakripo dėl Lokarno saugumo pakto pasirašymo, nes nacionalistai neatsisakė nuo opozicijai.

Biskį svyravo, prisiklausydamas, ar kartais negirdėt ateinant sustiprinimų, bet buvo visur tylul; ir naktis jau užviešpatavo.

Tuomet senis generolas savo gailėstį pergalejo, ranką pakėlęs palytėjo krūtinę vyresniojo. — "Norbutas eisi!" — iškilmingai pratarė. — Norbutas galvos linktelėjimu draugus atsisveikindamas išėjo.

Generolas likęs vienas, girdėjo, kaip užtrimatavo karo tirmitai, pasigirdo komandas karininkų, būrininkų... o toliaus suskambėjo garsai daina iš tūkstančio jaunų drašių stiprių krūtinų, kurios aidas toli sklydo po plačius Lietuvos laukus ir miškus... kol išlengvo, kareiviams atsitolinant, tolumoje nutilo... išnyko.

Likusieji tą nakt nemiegojo. Kasė apkasus, pylė volus, kasėsi po žemėmis, kaip kurmiai... Prašvintant, diena jau rado viską sutvarkytą atremti turimų kanuolių šūviais, kurios stovėjo atatinamose vietose, ir kiekvienos dalykai buvo ten ir taip pastatytas ir padėtas, kaip kaor praktika ir teorija reikalavo. Kariuomenės dalis tarsi koks žvėris susirietęs ir durtųjų dyglius atstatęs laukė neprieteliaus užpuolimo.

Taip buvo iki vidurdienio, visi tarsi į klausą pavirtę klausėsi kas girdėt neprietelio pusėje.

Apie pietus generolas ant volo užsilipęs ir į upės pusę akis įtempęs žiūrėjo. Tylu buvo ir tušcia. Atbalsiai kovo ir merdėjimo tų karžygių iki jo nedaėjo, bet jis juos savo širdimi atjautė ir jų veidas buvo kaip juodas debesys rūstus.

— Ponas generale, atsiliepė senis pulko vadas, kurs nejučiomis šale atstojos. Mūsiškiai ten bėga—likučiai—o gal net neprietelių pirmu-

jos vyriausybei. Tuom tarpu ministerių pareigas eina senojo kabineto nariai ir prezidentas Hindenburgas nesiškubina sudarinėti naujos valdžios. Vedamos derybos su parlamento frakcijomis. Manoma, kad bus sudarytas koalicinis darbo kabinetas su buvusiuoju premieru Liuteriu priešaky. To nori respublikos galva.

Balkanų pusiausalis — neramumų šaltinis. Iš ten kylo pasaulinis karas. Bet ir tam karui nurimus Balkanai nerimsta. Prie neramiųjų priklauso graikai ir bulgarai, kurie nesena pešėsi, o dabar bulgarai užklupo rumunus. Bulgarų ginkluotos gaujos peržengė rumunų rubėžius. Prieš tą įvykį protestuoja Rumunija ir grasi-na karu. Yra vilties, kad truputį pasišaudys ir vėl nurims.

Maskvoje įvyko nauji vietinių dirbtuvių komitetų rinkimai. Perinkta 1,644 komitetai prie kurių priklauso 426,570 darbininkų. Rinkimams žymiai sumažino komunistų skaičių komitetuose.

Gruodžio 7 dieną Tautų Sąjunga atidarė savo posėdžius. Svarbiausi klausimai: — Anglijos reikalavimas Mosullo klausimą išrišti jos naudai ir Graikų-Bulgarų konflikto nuostolių komisijos pranešimas dėl atlyginimo bulgarams.

**SEKTINAS PAVYZDYS**  
Paštų, telegrafų ir telefonų valdybai pasiūlius vietos p. t. istaigų tarnautojams aukoti Vilniaus vadavimui vienos dienos uždarbį, visi tarnautojai pasiūlymą karštai priėmė ir iki šio laiko kalbamam tikslui paukojo 10,510 litų 60 centų. Kai kurie tarnautojai paaukojo net ligi 3 dienų uždarbio.

Brazilijoje per metus su-naudojama 3,000 tonų cigaretinio popiero.

## NUO SAVĖ PRADEKIME

L. R. K. S. A. Valdyba yra paskelbusi vaju Amerikoje augusio jaunimo prirašymui į L. R. K. Susivienymą, paskirdama tam tikras dovanas. Kadangi visi darbai reikalauja pavyzdžių taigi ir šiame reikale patys Susivienymo nariai turėtų parodyti pavyzdį, prirašydami visą savo šeimyną. Juk būtų neteisinga reikalauti, kad Jonas prirašytų savo vaikus į Susivienymą nors jis pats nėra Sus-mo nariu, kuomet Petras, būdamas Susivienymo nariu, savo vaikų į Susivienymą neprirašo, bet juos apdraudžia pas koki žydelį agentą.

Bent pusę dabar esamų Susivienyme narių yra vedę žmonės, turi savo šeimynas, taigi visi savo šeimynas ir privalo prie Susivienymo prirašyti. Sus-mas tur būti ir mano ir žmonos ir mano vaikučių. Juk būt neišmintinga siūlytų Susivienymą kitiems, savo gi šeimynai įeškoti kitų organizacijų, kad juos apdraudus. Jei jau mums apdrauda reikalinga, o kad ji reikalinga, tai nėra nei kalbos, tai kodėl tada neapsidrausti savo savoje organizacijoje ir ją padaryti mūsų apdraudus organizacijai!

## KIEKVIENAS DORAS ORGANIZACIJOS NARYS TURI ŽINOTI, KAD IR JIS TURI BENT ŠIŲ TĄ DUOTI ORGANIZACIJAI NE VIEN IŠ JOS IMTI.

Kad būti geru kokios nors įstaigos nariu, reikia ši bei tą ir savo inešti. Neuztenka vien nueiti į susirinkimą kartą ar du į metus, užsimokėti duokles ir jau viskas atlikta. Taip darydamas narys tik atlieka pareigas, bet nieko neduoda. Ką organizacijai galima duoti? Vienas duoda savov gerų patarimų, kitas kokių nors patarimų ir t. t. Norėdami, kad Susivienymas augtų, kaip nariais, taip ir turta, visi privalome šiuo ar tuo prie to auogimo prisidėti. Vedusieji Sus-mo nariai visų pirma prirašykime kitus savo šeimynos narius, jei jie dar nepriklauso; gi nevedę kalbinkime savo pažįstamus, kad prisirašytų. Ypatinai turėtume kreipti domėsio į čia augusį jaunimą, nes mes senesnieji vienas po kitam netrukus išmirsime, bet mes norime, kad mūsų vienatinė Amerikos lietuvių katalikų mišrioji apsidraudimo organizacija gyvuotų ir po mūsų mirėiai, taigi turime jon prirašyti savo šeimynas — vaikus ir jiems savo darbo vaisius palikti vesti tolyn. Juk ir čia augusiam jaunimui apdraudą rei-

kinga ne mažiaus mus atėvių, tai kodėl tada juos nepurirašyti į savo organizaciją į Lietuvių R. K. Susivienymą Amerikoje, vietoje kokios ten nežinomos žydų kompanijos. Pradėkime nuo savęs, prirašykime savo žmonas, žmonos savo vyrus, tėvai savo vaikučius, mažus ir didelius, vaikinai savo merginas, merginos savo vaikus. Ar Tamstos šeimyna visi priklausote į Susivienymą? Jei ne, tai pirmiausia prirašyk savo šeimyną, o paskui kalbink kitus. Visi pradėkime patys nuo savęs.

## JUOKELIAI

### TEISME

Teisėjas: — Tu visą laiką šiame distrikte vagi!  
Vagis: — Atsiprašau, ponas teisėjan, mat čia gyvena mano mama tai aš negaliu toliau eiti vogti.

### NAUJA PARTIJA LIETUVOJE

— Aha! Sveikas Baltrau...  
— Sveikutis, Mikai...  
— Aš tavęs senai ieškojau.  
— Labai malonu...  
— Turiu svarbų dalyką.  
— Nagi, nagi...  
— Ar nori priklausti prie mūsų partijos?  
— Labai noriu.

Pradėkime nuo savęs, prirašykime savo žmonas, žmonos savo vyrus, tėvai savo vaikučius, mažus ir didelius, vaikinai savo merginas, merginos savo vaikus. Ar Tamstos šeimyna visi priklausote į Susivienymą? Jei ne, tai pirmiausia prirašyk savo šeimyną, o paskui kalbink kitus. Visi pradėkime patys nuo savęs.

K. J. Krušinskas,  
Fed. Sekretorius

## — Jau išviso su tavim bus keturi žmonės.

— Tai kaip?  
— Na, tai gerai, galėsime sudaryti Centro Valdybą...

## RUSIJOS DEMOKRATIZMAS

Už 1½ prieš atėisiant traukiniui į Maskvą komisarai žadina savo draugą komisarą, kuris knarkia ant viršutinės lentynos.

— Drange, kelkis! Jau Maskva arti.

Tasai atsikelia, prakrapštes akis apsižvalgo vagone ir griežtai pareiškia.

— Principaliai negaliu. Demokratiškumas.

— Kodel?  
— Dauguma — miega.

Ir vėl užvertęs pilvą ima knarkti.

## BEVEIK

— Klausyk Tamsta! Ar jūs ne amerikonas?  
— Beveik.  
— Kaip tai "beveik"?  
— Matai, tamsta, aš tarnauju amerikoniškam klubui.

## LIETUVIS SUKIRTO

Du lietuviai susiginėjo ir pradėjo bylinėtis. Vienas jų bylą atidavė vesti žydai advokatui Chackelzonui, manydamas, kad tas daug išmintingesnis už lietuvi, o kitas nuėjo pas savąjį, adv. Šalną.

Du advokatai — priešininkai susitiko teisme. Zydas plonas ilgas ilgas, o lietuvis vidutinio ūgio. Abudu jie emė smarkiai ginčytis ir teisinti savo klientus.

— Na, aš tamstą į kišenių galiu įsodinti, — suunka ilgasis Chackelzonas, pavargęs nuo ilgo "spyčiaus".

— Tuomet—atsako adv. Šalna — pas tamstą kišenių bus daugiau proto, nei galvoje.

## PAVEIKSLŲ PARODOJE

— Pasakykite, kiek kainuoja tasai paveikslas?  
— Tūkstantis dolerių.  
— Ogo! Už vieną karvę su teliuku tūkstantis dolerių! Kokios veislės ji galėtų būti?

## PRADEDANTIS

Smarkiai važiuojas automobilis pirmuš praėivį, Draiveris mašiną sustabdes prieina prie nukentėjusio:

— Atleiskite! Tikiuosi, kad tamsta ne taip smarkiai sužeidžiau?

— O, ne! — vos atsikeldamas, pramurmėjo nukentėjęs, — menkniekis! Išviso tik durtis šonkaulius išlaužei. Tamsta, turbūt, dar tik pradėdantis.

## LAIVE

"Majestic'o" laivu plaukė "Dzimdzi-Drimdzi" artistai V. Dineika, J. Olšauskas ir A. Vanagaitis. Pakylo audra, laivą emė supti. Vanagaitis beveik apalpo, o kiti du ramiai vaikštinėja. Dineika pamatęs, kad Vanagaičiui blogai, pribėgo prie Olšausko:

— Dėl Dievo meilės... Juozai! Vanagas jūros ligą sugriebė. Ką daryti? Kaip jam pagelbėti?

Olšauskas (šaltai): Nieko, nieko nereikia daryti, Viktai. Jis ir pats padarys visa... kas bus reikalinga.

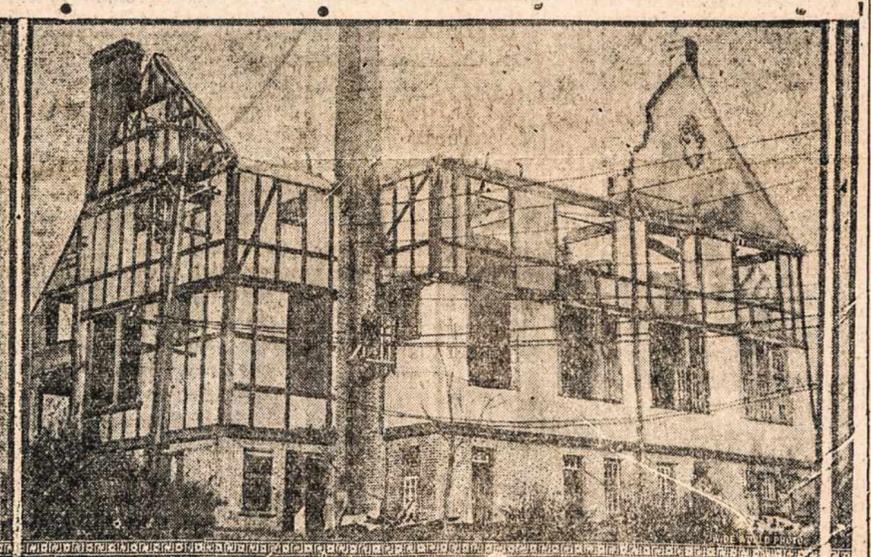
## BROADWAY

— Taxi, taxi!  
— Ko norite?  
— Parvežk mane namo.  
— O kur gyvenate?  
— 7-th St.  
— O namo numeris koksai?  
— Tai kvailys! Pats pamatysi: ant namo durų parašyta.

## LIETUVIS PAS FOTOGRAFA

— Prašau tamstą, aš pradėdu: vienas, du...  
— Palauk, palauk! Svarbiausia, žiūrėk, kad batai blizgėtų, o toliau, tai nusispiaut!

## Susisiekimo Ministerijos valdininkai paaukojo Vilniaus vadavimo reikalams vienos dienos uždarbį. Daugelis valdininkų aukoją kelis kartus didesnes už dienos uždarbį sumas.



Čia parodoma klubo namo griuvėsiai Atlanto's mieste, Ga. Jame tik ką buvo pastatytas golfo čempionšės puodelis. Tas garbės ženklas ugnyje ir-gi dingo.

# "DARBININKAS" DYKAI

Kiekvienas ligi Naujų Metų surinkęs 3 prenumeratas (gavęs tris skaitytojus) ir prisūtęs "Darbininko" administracijai pinigų už tas prenumeratas, gaus tokiame pat laikui vieną "Darbininko" prenumeratą sau ar savo giminėms dykai.

Labai patogi proga užsidirbti ketvertą dolerių. Apie tai sužinokite ir kitiems pasakyk.

"DARBININKAS"  
366 West Broadway  
Souh Boston, Mass.

## Pagelbinės Šilumos Svarba

Pasinaudojant Gazu

**75 centai imokėjimo**

Abejuose kraštiniuose atsitikimose Radiantfire atėina jums taikon. Kai nesalta, tai neužsimoka kurenti krosnį, gi labai šaltame ore tas instrumentas papildo krosnies šilumą.

**75 centai imokėjimo**

KAIKURIOMIS dženomis jums visai mažai reikia krosnies šilumos. Gi kartais ir pilna krosnies jėga nesuteikia gana šilumos. Iveda Radiantfire į jus namus. Galima gauti bile kurioj žemiau nurodytoj vietoj. Priečkintis budas sušildyti namus gazo pasigau-nant vertas patyrimėjimo. Nueik į mūsų artimiausį ofisą, kurs raudasi jusų apygardoj ir pamatyk ką jums Radiantfire gal padaryt.

149 Tremont St., Boston  
36 West St., Boston  
202 Hanover St., Boston  
5 Cambridge St., Boston  
11 Roxbury St., Roxbury  
506 Columbia Road, Upham's Corner, Dorchester  
657 Washington St., Codman Square, Dorchester  
7 Harvard St., Brookline Village  
1362 Beacon St., Coolidge Corner, Brookline  
390 Broadway, South Boston  
673 Centre St., Jamaica Plain  
308 Washington St., Newton  
983 Main St., Waltham  
38 Central Sq., East Boston  
309 Broadway, Chelsea

**"Radiantfire"**  
Pasirinkti galei iš 20 visokių modelių ir saizu

**BOSTON CONSOLIDATED GAS CO.**  
Nusipirkę jus stebėsitės kaip jus galejat bė Radiantfire'o apsi!

čiu. Biskį svyravo, prisiklausydamas, ar kartais negirdėt ateinant sustiprinimų, bet buvo visur tylul; ir naktis jau užviešpatavo.

Tuomet senis generolas savo gailėstį pergalejo, ranką pakėlęs palytėjo krūtinę vyresniojo. — "Norbutas eisi!" — iškilmingai pratarė. — Norbutas galvos linktelėjimu draugus atsisveikindamas išėjo.

Generolas likęs vienas, girdėjo, kaip užtrimatavo karo tirmitai, pasigirdo komandas karininkų, būrininkų... o toliaus suskambėjo garsai daina iš tūkstančio jaunų drašių stiprių krūtinų, kurios aidas toli sklydo po plačius Lietuvos laukus ir miškus... kol išlengvo, kareiviams atsitolinant, tolumoje nutilo... išnyko.

Likusieji tą nakt nemiegojo. Kasė apkasus, pylė volus, kasėsi po žemėmis, kaip kurmiai... Prašvintant, diena jau rado viską sutvarkytą atremti turimų kanuolių šūviais, kurios stovėjo atatinamose vietose, ir kiekvienos dalykai buvo ten ir taip pastatytas ir padėtas, kaip kaor praktika ir teorija reikalavo. Kariuomenės dalis tarsi koks žvėris susirietęs ir durtųjų dyglius atstatęs laukė neprieteliaus užpuolimo.

Taip buvo iki vidurdienio, visi tarsi į klausą pavirtę klausėsi kas girdėt neprietelio pusėje.

Apie pietus generolas ant volo užsilipęs ir į upės pusę akis įtempęs žiūrėjo. Tylu buvo ir tušcia. Atbalsiai kovo ir merdėjimo tų karžygių iki jo nedaėjo, bet jis juos savo širdimi atjautė ir jų veidas buvo kaip juodas debesys rūstus.

— Ponas generale, atsiliepė senis pulko vadas, kurs nejučiomis šale atstojos. Mūsiškiai ten bėga—likučiai—o gal net neprietelių pirmu-

tinieji...  
— Tas debesys—tai dulkės!  
— Tai raiteliai. Viens, du trys—penki! Užbaigta. Tuoj ir anie bus. Taisyk kanuoles ir kulkosvydžius.

Užkunkuliavo kariuomenė. Generolas nuolat žiūrėjo į tą būrelį zovada jojančius į jį. Išrodė kaip iš išmušto būrio gervių—paskutinieji. Prilėkė. Kaip balsas galėjo siekt, generolas jiems sušuko:

— Ant sprando neprietelių nešate?!

— Pirmas raitelis, užkims, sužeistas, į žmogų nepanašus, arklį vietoj sulaikydamas ant užpakalio pasodino.

— Generale... Ten Norbutas su paskutiniu šimtu ugnyje... neprietelis jau slamba, jau pasiduoda atgal... Norbutas su paskutiniaisiais puolė kaip perkūnts! Kad jį sustiprint, mes pergalinim!"

Dar jam nebaigiant pranešimo jau generolas ant arklio sėdėjo ir perveriančiu visą apylinkę griausmingu balsu sušuko:

— Ant arklių, zovada! su manim.

Šoko, pašėlusia zovada kaip žaibas lėkė, dulkų debesys su dangum žemę maišė. Generolas pirmutinis kaip erelis tarsi skrystė skrydo.

Pasiekė kovos lauką. Generolas dar iš tolo pažino atgalotą Norbutą ranką su kardu į visas puses smarkiai kertančią.

Ulanai kaip liūtai puolė neprietelių—pikėmis badė, kardais kajojo, žemaičių žirgai kojomis priešus kaip nevydonus trypė, kas žignis artyn ir artyn... Kaip apjākė, užsimiršė nieko nematė... Jautė tiktai, kad priešo atsparumas silp-

nėja, kad priešas traukias, kad ja utik jie priešus kajoja, ir kad į dulkes sumuštas neprietelis bėga į visas puses gelbedamas savo gyvastį... Kad ta armija, kuri taikėsi Lietuvos širdį išplėšt, Lietuvą sunaikyt... pergaleta... išblaškyla...  
Kol generolas atsipeikėjo jau kariuomenės dalis pradėjo šaukt "Valio! mūsų vadas! Valio! Tėvynės išvaduotojas." Aidas tą valio šimtais kartų atkartodamas nešė per laukus ir miškus...  
Generolas sustojo, atsiskūęs ijojo į tarpą kareivių lavonų, į kraujo balas ir savo arelio akimis ko tai tose lavonų krūvose ieškojo... Po volu lavonų vienas ant kito suvirtusių su pulko vėliava vienoje o pusiau nulūžusiu kardu antroje rankoje aukštienelkas gulėjo negyvas Norbutas o iš jo krūtinės tekėjo garuojančio juodai raudono kraujo srovė, o akys stačiai žiūrėjo į dangų...  
Generolas kepurę nusiėmęs persižegnojo, galvą prieš mirusius palenkė o visi su juomi kartu buvę rimtai tylėjo ir rkepures nusiėmę nuoširdžiai atsiduso...  
Generolas ranka parodė į užmuštą Norbutą:  
— Tas pergaleš karžygiu yra! tarė. Ir jei-gu aš turėčiau karaliaus galę, tai į jo arba prie-trijų vėliavų liepčiau pridėt dar ir ketvirtą, jis jį šiandien užsipelnė... O šiandien jam Dievas danguje jau ją uždėjo.  
Savo adjuvantui paliepė:  
Tamsta paimsi jo vėliavą ir nulaužta kardą. Tai Norbutu sūneliui palikmas ir tėvo testamentas. Taip tas karžygis norėjo ir taip turi būt iš-pildyta. Tokie bajorai—tėvynės vaikai ir Lietu-vos garbė. Bet kiek jų yra?!

## KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

### WORCESTER, MASS.

LDKS. 7 kuopos metinis susirinkimas bus 20 d. gruodžio, bažnytinėje salėje tuojaus po sumos. Valdyba, matydama nepasisekimą darbo dienoje laikyti susirinkimus perkėlė į nedėdienį. Taigi gerbiamieji nariai malonėkit atsilankyti visi, nes bus renkama valdyba 1926 m., taipgi yra daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime aptarti. Mes tankiai daug sykių nutariam daug svarbių dalykų, bet gaila kad mes jų neįkūnijam. Pavasarį nutarėme uždėti taip, sakant, saldinių krantuvelę ir dabar dar mes jos neturim. Tai brolių darbininkų, atėik į metinį susirinkimą ir sfok į eiles tikrų darbininkų. Nesiduok, kad tavo žydas išnaudotų.

Visus kviečia Valdyba

### CHICAGO, ILL.

(Brighton Park)

#### Nepamiršta ateitininkų

Ugnį laiku žada iš Suvienuintų Valstijų iškeliauti ateitininkų atstovai: — kunigas Kiškis ir studentas A. Tylenis. Šita faktą sužinojęs p-nas Rapolas Andreliūnas, pasitarė su p. Antanu Nipriku pasiūsti dovaną ateitininkams. Kaip sužadė, taip padarė sumetę, abu po penkiasdešimtis dolerių, ir štai šiandien dabar per ateitininkų atstovus.

Rapolas Andreliūnas, aš manau, yra žinomas kun. Kiškui ir A. Tyleniui. Jisai, mat, yra su savo mašina juos apvažinėjęs po Chicago ir aplinkinius mažus miestelius. Ponas Andreliūnas velija linksnos Reilionės atstovams.

Kaip nagirdau, R. Andreliūnas gailiasi, kad atstovai nebuvo ilgiaus Chicagoj. Jisai sako būtų jie daugiau važinėję, ir taigi būtų naudingesnį darbą atlikę.

Geras darbuotojas yra R. Andreliūnas. Tikras savo tėvynės sūnus. Jisai savo tėvynėi išsijuosęs darbuojasi. Dabar užima L. D. K. Sąjungos Chicago apskričio pirmininko vietą.

Privatiniame gyvenime R. Andreliūnas yra laikrodininkas. Turi laikrodžių krantuvelę Chicagoje, 4414 So. California Ave.

Jei lietuviai daugiau turėtų tokių visuomenės veikėjų kaip Rapola Andreliūna, tai daug būtų gero nuveikta.

Žinąs

### SO. WORCESTER, MASS.

#### Parapijos bazaras

Nuo 23 iki 29 d. lapkr. buvo laikomas bazaras Aušros Vartų naujai statomos bažnyčios labui. Bazaras pasisekė. Pelno padaryta virš \$4,500. Bazare emė dalyvumą oficialiai šios draugijos: Aušros Vartų moterų dr-ja, Nekalto Prasiđėjimo Panelės Švenčiausios, panelių dr-ja, Aušros Vartų parapijinis choras, kuris dirbo visu smarkumu padarydamas pelno virš 1,000 dol., Sv. Lindviko ir Sv. Jurgio vyrų dr-jos, Moterų Sąjungos 5 kp., S. L. R. K. P. Blaivininkų dr-ja, S. L. R. K. A. 41 kp., Petronelės ir Marijos Vardo moterų dr-jos, Vardo Jezaus, Birutės, Vyčių 26 kp. ir S. L. R. K. A. 98 kp. Šios visos išvardintos dr-jos turėjo savo stalus, prie kurių darbuosė, lig tos bitelės, pavasario saulutės užkaitimų.

Klebonas ir bazaro komitetas turi garbės dekuoti Worcesterio

bio biznieriams ir ūkininkams, kurie prisidėjo prie pasisekimo bazaro kuom kas galėjo, ypač Worcesterio apylinkės ūkininkai gausiai parėmė bazarą su savo apsilankymu ir gyvais ūkio produktais, būtent žąsimis, antimis ir spring chickiniais, delei to ir Worcesterio miesto lietuviai turėtų paremti savuosius ūkininkus pirkdami nuo jų šviežius maisto produktus.

Vardan visos parapijos ir broliškos vienybės klebonas ir bazaro komitetas šiuoni taria padėkos žodį gerb. kun. K. Vasini už veltui suteiktą svetainę, visiems parapijonams ir pašaliniesiems, kurie tik kuomi nors prisidėjo prie Aušros Vartų bazaro ar tai darbu ar tai aukomis ir reiškia vilties, kad mūsų parapijoje vienybė ir praklini dvasia vės mus prie bendro tikslo, prie gražaus broliško sugyvenimo ir nemuilstančio darbavimosi del naujai statomos Aušros Vartų Panelės Švenčiausios bažnyčios. Taigi dar kartą visiems pasidarbuosiusiems del pasisekimo bazaro, širdinga ačiū.

Klebonas ir Bazaro K-tas

### ST. CLAIR, PA.

Smulkmenos

Ne bile kokioj kolonijoj taip linksmy žmonių randasi kaip čionai. Neseniai čia dvi biznierių kos langus apsidaužė, ir po gatvę bevalkiodamos viena kitos plaukus nuo galvos gerokai nusirovė.

Parapijinis choras turi pamokas kambary pas J. Steinj, todėl, kad bažnytinėj svetainėj peršalta.

Anglių kasimas kol kas sekmingai eina, nelaimių neatstiko.

Moters jau susiprato, daugiau neperka naujų "dresių" koliai nekviestos į vestuves.

Didelė konkurencija mūšaino virėjų. Kvorta kainuoja \$2.00, o nekuriose vietose ir po \$1.50. Delto kyla daug nesuipratimų.

Pilypo Sūnus

### HARTFORD, CONN.

LDKS. 6-tos kuopos bus svarbus priešmetinis susirinkimas gruodžio 13, tuojaus po sumai parapijos svetainėj, 41 Capitol Ave.

Visi nariai malonėkite atėiti, nes apart vivsko bus ir valdybos rinkimas ateinantiera metam.

Taipgi nariai kurie norėsite užsisakyti iš centro labai nupiginta kaina knygų ir kalendorių, tą galėsite padaryti.

LDKS. 6 kp. valdyba

Redakcijos prierašas.—Centras nariams knygų siunčia dykai, jei tik kuopa apsiima siuntimo išlaidas apmokėti. Knygų siunčiama ne kiek ir kokių kuopos nori, bet pagal centro nuožūrą.

### BALTIMORE, MD.

LDKS. 30 kp. metinis susirinkimas bus gruodžio 13 d., tuojaus po mišparų, parapijos salėj. Malonėkite nepamiršti atsilankyti ir užsimokėti, kad nei vienas neliktumėt skolingas už šiuos metus.

A. Ramoška, išd.

### CAMBRIDGE, MASS.

LDKS. 8 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį vakare, pobaznytinėj svetainėj.

Kviečiami visi nariai būtina atėiti ir atsinešti kupinai gerų norų ir minčių, taip kad galėtume paremti savo organizaci-

ją moraliai ir materialiai ir tuo pasitarnauti darbo žmonių idėjai bei katalikų pasaulio-žvalgai.

Valdyba

### BROOKLYN, N. Y.

LDKS. 12 kuopos metinis susirinkimas bus gruodžio 14 d., 7:30 vakare, Karalienės Aniolų parapijos salėj. Prašomi pribūti ypač tie, kurių mokesčiai užsilikę. Taipogi reikės išrinkti valdyba ant 1926 m.

Valdyba

## PROTESTAS

BALTIMORE, Md.—Federacijos 25-to skyriaus įvyksiam mėnesiniame susirinkime parapijos svetainėj 6-tą d. gruodžio, 1925 m. draugijų atstovai pareiškė griežtą protestą visoms partijoms, kurios išdriso trukšmą kelti Lietuvoj arba čia Amerikoj sąryšyje su karo teismo sprendimu, sušaudyt žmogžudį žyda komunistą, Nochimą Jubilerą, kuris nužudė Lietuvos kareivį. Draugijų atstovai, reikšdami pasibaurėjimą kriminalistų užtarytojais, pageidauja, kad Lietuvos valdžia imtūsi aštrių priemonių suvaldyti visus mūsų tėvynės išdavikus ir jų užtarėjus, kad mūsų tėvynės Lietuvos sūnūs galėtų saugiai gyventi savo kampely, nereikėtų drebėti už savo gyvastį prieš kokį išgamą žyda komunistą.

Šalin iš Lietuvos visi žydiški socialistiški internacijonai!

Lai gyvuoja laisva demokratinė Lietuva!

Federacijos 25-to skyriaus

Valdyba

Prierašas. Meldžiame kitų laikraščių perspausdyti šį protestą.

Mokslo vyrai, tyrinėjusieji bites, sako, kad bitė savo gyvenime daro 3,165 kelionių. Kad medaus svarą pagaminti, tai 567 bitėms tenka ištisą gyvenimą darbuotis.

## REZOLIUCIJA

LDKS. New York'o ir New Jersey apskritis laikė suvažiavimą lapkričio 15, 1925 m., parapijos salėj, 27 Davis St., Harrison, N. J. ir išklaušė 14-tos kuopos raportą. Pasirodė kad Newark'o 14-ta kuopa tapo sudemoralizuota per kokį ten korespondentą, kuris pasirašydavo po slapyvardė Žilagalvis. Mat jisai per organą "Darbininką" peikė buvusios Federacijos atstovus, kur imėjo didžiama kuopos narių. 14-ta kuopa savo susirinkime buvo išrinkus tam tikrą komisiją, kad perspėtų redakciją, kad netalpytų tokių šmeižtų, kurie organizacijai neša nuostolius. Taip ir buvo padaryta; bet redakcija su kuopos nutarimais nesiskaitė nei atsakymo nedavė. Taigi New York'o ir New Jersey apskrities pageidavo, kad ateityj tas neatsikartotų, ir kad centras arba redakcija daugiau skaitytūsi su kuopos nutarimais.

Komisija:

V. T. Mekionis,

J. Seerika,

I. V. Kulikaitis

Redakcijos prierašas. Prieš tariamą šmeižiką Žilagalvį buvo indėta ne viena korespondencija. Tad negalima Redakcijai prikišti nesiskaitymą su kuopa.

### NETIKRI VOKIEČIŲ PRASIMANYMAI

Iš vokiečių šaltinių skelbiama, kad Lietuvos vyriausybė esą norinti paleisti naujai išrinktą Klaipėdos krašto Seimelį ir pasiūsti į Klaipėdą kariškį su diktatoriaus teisėmis.

Elta yra įgaliota pranešti, kad ši žinia neturi jokio pagrindo.

Chicagoj šiomet kopūstai dvigubai brangesni, negu pernai.



Lenktynės pajaus valgyne, laikyto New Jersey valstijoje. Moteris po dešine su pajum yra Guy Rendall'ienė, pasizymėjusi kaip geriausių pajų kepėja.

### PROTESTAS PRIEŠ LENKINIMĄ

Vilniaus lietuvių gimnazijos mokinių tėvai savo metiniam susirinkime del visuotinos istorijos ir geografijos dėstymo priėmė tokią rezoliuciją:

"Vytauto Didžiojo gimnazijos metinis tėvų susirinkimas, išklaušęs tėvų komiteto valdybos pranešimą dėstyti visuotinę istoriją ir geografiją lenkų kalba, vienu balsu rado šį reikalavimą visai nepriimtina, nes tai būtų siaurimas lietuvių tautinių teisių ir žingsnis prie vaikų lenkinimo toj mokykloj, kurios laikymui valdžia nieko neduoda ir kuri laikoma pačių lietuvių visuomenės lėšomis. Visuotinis susirinkimas prieš tokį reikalavimą protestuoja ir reikalauja iš gimnazijos visuotinę istoriją ir geografiją dėstyti lietuviškai.

### UŽPUOLĖ STREIKLAUZIUS

PITTSBURG, Penna.—Montour anglies kasykloj prieš mėnesį laiko buvo pradėti darbai su 1917 metų išlygomis. Kitų tas palaikyta už streiką laužymą. Streikininkai dabar užpuole buvo ir iš to kilo muštynės, kur krito vienas žmogus ir keturi sužeisti.

### NELAIMĖ PER CIGARETĄ

ORANGE, Mass.—Vaikežas prie žibalo kubilo fermerio daržinėj degė cigareta ir numetė prie jo degtuką. Iš to kilo gaisras ir sudegė daržinė.

Filipinų salų seimas buvo priėmęs bilij, reikalaujantį plebiscito neprigulmybės klausime. Amerikos gubernatorius Wood vetavo tą bilij.

### NUSINUODIJO CHLORO-FORMU

PITTSFIELD, Mass.—amžiaus moteris, chloroformu pribagė savo gyvenimą. Ji tą padarė del šeimyninių nesutarimų.

Del nagų daugiausia nelaimingų atsitikimų būna darbuose. New Yorke per metus del nagų nelaimingų atsitikimų būva 18,000.

## Už 6 litus arba 60c. pasveikinsi gimines Lietuvoj.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ. Naujų Metų sveikinsite savo gimines, kaimynus, pažįstamus Lietuvoje. "Vienybė" yra geriausias saviškių pasveikinimas! Šventėms Amerikos lietuviai mėgsta siūsti Lietuvoje gyvenantiems giminiams dovanų.

"Vienybė" yra gražiausi dovana! Tat išrašykite saviškiams Lietuvoje "Vienybę," užsimokėdami tik 6 litus arba 60 centų.

"Vienybei" pinigų galima siūsti arba Sv. Kazimiero Draugijos įgaliotiniui Amerikoje: Rev. St. Pavilanis, 41 Providence St., Worcester, Mass., arba tiesiog "Vienybės" administracijai Kaune: Lithuania, Kaunas, Rotušės Aikštė No. 6, "Vienybei."

PASINAUDOKITE PIGIŲ, BET GRAŽIŲ PASVEIKINIMU

giū čia panaudota visos aplinkybės ir gudrumas. Ką išrado ikišiol pedagogai ir mechanikos pažanga, rodos viskas čia sunaudota.

Pačio lavinimo atžvilgiu čia pažengta irgi toli. Pedagogės čia dažniausiai Kazimierietės arba Pranciškietės. Su visu savo idealingumu ir pasiventimu jos atsidavė tam darbui. Kazimieriečių darbuojasi arti 200 vienuolių ir turi savo globoj apie 8,000 mokinių. Tai gražus būrelis, lemiantis gerą ateitį lietuviams. O tas ypač svarbu šiais laikais, kuomet amerikonicizacija eina tokiomis smarkiomis žygiais.

Su malonumu tėmyjau tvarkos mokyklose, patiko man vienuolių sugebėjimas supažindinti mokinių su tikybos tiesomis ir su reikalingumu lankyti bažnyčią (ypač šventadieniais) ir eiti prie Sv. Sakramentų (kas mėnuo mokinių išpažintis ir komunija). Taip išauklėtos jaunuoliai (lėš) savo gyvenimą tvarkys aukštesniųjų tiesų dėsniais ir negreit pasiduos išsklydimu bangoms.

Daug dėmesio šiais laikais krepiama mokyklose ir gimnastiką ir sportą. Turint geras, gražias sales, tas lengvai galima čia atsiekti.

Pradžios mokslo kursas tęsiasi 8 metais. Per tiek laiko ištikrųjų jau galima gerą švietimo pradžią suteikti.

Po to eina ir aukštesniąją mokyklą, čia vadinama aukštąja mokykla (High School). Čia pasilieka 4 metas ir stoja į kolegiją (College School), kurios kursas ir 4 metai. Toliau universitetas.

Lietuviai turi daug pradžios mokyklų, bet aukštesniųjų ikišiol beveik neturėjo. Tokių mokyklų steigimas reikalauja daug lėšų, prisiruošimo ir darbuotojų. Taigi seniau nieks neišdriso imtis tokio didelio darbo. Tik 1911 m. Kazimierietės įsteigė Akademiją arba aukštesniąją mokyklą su specialiu komercijos kursu. Dabar joje yra 78 mokinės. Ši įstaiga pripažinta val-

džios, ji duoda diplomus, čia baigusios mokinės turi gerą vardą ir yra ieškomos kaip geros darbuotojos. Komercinėj aulėj yra atitverta vienas galas ir įtaisyta banko vauzdas su įvairiais langeliais parašis. Suolai šioj mokykloj įdomūs tuomi, kad rašomasis stalelis ne stovi ant grindų skyrium kaip paprastai daroma kitur, bet neturi savo ramščio ar kojų, o yra tai tik lentelė, pritvirtinta prie kedės dešiniojo ramsčio. Knygas mokinės laiko ant lentynukės pritaisytos po kedės sėdyne. Komercinėj aulės kedės visai skirtingos, turinčios ant paprasto suolo stalo dar porą lentynėlių, tinkančių komercinėjms knygoms.

Taigi pradžią aukštesnėms lietuvių mokslo įstaigoms Amerike davė vienuolės. Nuo jų neat-silikio ir vyrai. 1925 metais įsteigta vyrų kolegija netoli Chicago, Ill. vietoje vadinamoje Marian Hills. Ir šiai taip svarbiai ir garbingai įstaigai pradžią davė vienuoliai Tėvai Marijonai, kurių darbuotė jau plačiai žinoma Amerike ir Lietuvoje. Turėdama tiek garsių vadų ir darbuotojų, ši vienuolija emėsi jaunuomenės švietimo šiaupus ir anapus plačiųjų jūrių. Ir reikia pasakyti, kad darbas klojasi.

Taigi sveikintinas jų pasiryžimas steigti taip reikalingą įstaigą, kolegiją Amerikoje. Pasveikinti tenka ir pasisekimas jau čioj pradžioj: pirmi metai gyvuoja, o jau pasijuto perankšta esant gražiame name Marijos kalvelio ir galvoja greitu laiku tiesti pamatus dideliai kolegijos įstaigai kur pire pat Chicago. Budrūs to dalyko vadai gražius planus nutiesė. Tikimės, kad Dievas jiems laimins! Visuomenė, be abejonės, rems tą taip seniai laukiamą įstaigą. Manau neapsiriksiu spėliodamas, kad netoli ta ateitis kurioje stegiamoji kolegija pražydės ir išduos gausius vaisius.

K. A. Steponaitis

Chicago, Ill., gruodžio 3, 1925.

# L. D. K. S.

### AUKOS "DARBININKO" BENDRADARBIŲ FONDUI

Gerbiamas Cambridge lietuvių parapijos klebonas kun. P. Juškaitis paaukavo "Darbininko" bendradarbių fondui \$5.00. Gerbiamas aukotojas ne vien materialiai, bet ir moraliai mūsų organa remia, užtat L. D. K. S. organizacija, *reikšdama savo dėkingumą, tai yra nuoširdų acių!*

### 97 KUOPA AUKAVO

97 kuopa, Lowell, Mass., paaukavo "Darbininko" bendradarbių fondui \$5.00. Tėnka pastebėti, kad Lowellio kuopa yra viena iš tų, kurios priskaitomos prie mažų kuopų. Bet pasirodo, kad dalykas ne kiekvėbė, bet kokybė.

*Širdingas acių!*

### KUOPOS SUKRUSKITE

Per gruodžio mėn. "Darbininkas" nupigintas visu dolėriu. Taigi per tą mėnesį patogiausia užrašyti naujų skaitytojų. Kuopų valdybos ir pavieni nariai privalėtų apie tai labai plačiai kalbėti savo kolonijose. Tegul kiekvienas narys prirašo tik po vieną skaitytoją, tai mūsų eilės padvigubės.

Kam brangi mūsų organizacija, kam apeina mūsų laikraščio likimas, lai tas neatidėliodamas suranda bent kelis skaitytojus.

Nauji "Darbininko" skaitytojai nesigailės tą laikraštį iširaše, nes "Darbininkas" žada būti vieni iš įdomiausių Amerikos lietuvių laikraščių.

Tad į darbą!

### TRYS DRAUGAI

Gottfried Heroder

Netikėk draugu, kol nepažįsti jo! Prie puotos stalo visad daugiau draugų turėsi nei prie kalėjimo durų. Vienas žmogus turėjo tris draugus. Du labai jį mylėjo; trečias buvo abejotinas, nors ir dorai apie jį manė.

Kartą jis tapo nekaltai, už didelį prasizengimą, apskustas teisėjui.

"Kas už mane," sakė jis, "nori eiti į liūdytojus? Nes aš esu už didelį prasizengimą apskustas, ir karalius pyksta."

Pirmas jo draugas greit atsiprašė, kadangi jo nelaido įvairūs užsiėmimai. Antaras palydėjo jį iki teisėjo durų; čia grįžo atgal bijodamas pikto teisėjo.

Trečias, kuriuo mažiau siai tikėjo, iėjo, paliūdyjo apie jo nekaltumą ir teisėjas išteisino.

Tris draugus turui žmogus šiame pasauly; kaip pasielgia jie mitries valandoj, knomet Aukščiausiasis pašaukia jį teismui?

Pinigas, geriausias jo draugas, pirmasai jį aplėdžia ir neina su juo.

Giminės ir draugai palydi jį iki kapų ir greit grįžta namo.

Trečias, kuris tankiai gyvenime užmirštas yra labdarinigi darbai.

Jie vieni telydi iki Teisėjo sosto; jie įšeina pirmyn, prašo pasigailejimo ir malonės.

Vertė Mokyk. D. Mikulėnas

# DRUSŲ KARAS

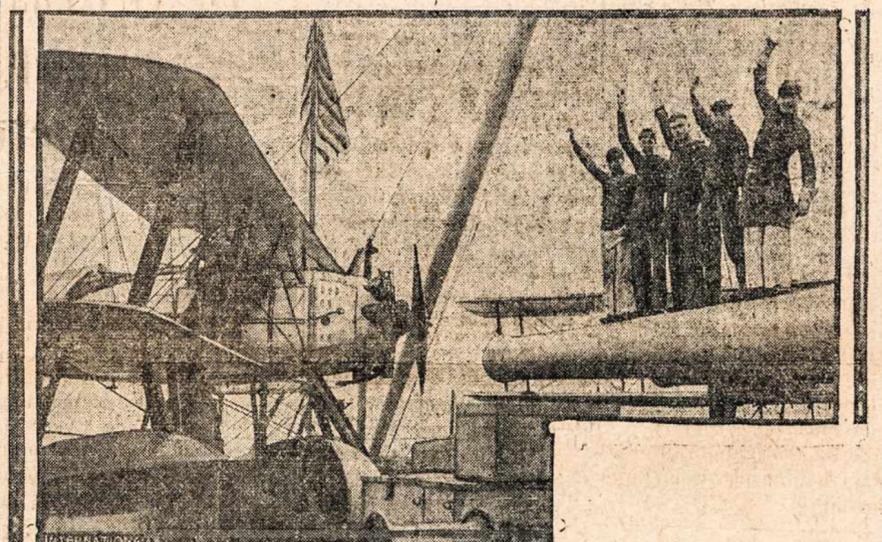
Buvusioje Turkijos dalyje Sirijoje dabar eina vadinamasai drusų karas prieš prancūzus. Tas karas nėra jau taip menkas dalykas, jei prancūzai ligi spalio mėnesio turėjo 6,140 žuvusių kareivių ir skelbė keletą kartų pakorę po 100 drusų, o jų laivonus viešai iškabinę kitus "pamokyti" ir siunčia vis naujų baudžiamųjų orlaivių ekspedicijų prieš drusų kaimus, kame jos numeta po keletą tonų sprogtamosios medžiagos.

Yra įvairių spėjimų del ko kilęs tas drusų karas. Vieni sako, kad jis kilęs del prancūzų paskyrimo jiems prancūzo gubernatoriaus. Kiti—kad britų globoje esąs Irako karalius Feisalis, norėdamas pasiglemžti Siriją, pakurstęs tą karą. Treti, ypač turkų spauda, kad tas karas tuojau kilęs po to, kai susivaidiję kelios ten dirbusios žibalo bendrovės. Dar kiti tvirtina, kad karas kilęs del prancūzų uždraudimo

keleiviams sustoti privatuose namuose ir del jų reikalavimo, kad keleiviai sustotų nesena prancūzų pastatytose viešbučiuose. Galimas daiktas, kad tos visos ar kai kurios atskiros tų priežasčių daug prisidėjo sukelti tą karą. Bet svarbiausia to karo priežastis, vieno Amerikos korespondento tyrimais, buvusi ši.

Sirija yra atskirta nuo Turkijos po karo tuo tikslu, kad jai būtų suteikta visiškai nepriklausomybė, kaip tatau išakmiai pasakytą 22-me straipsny Tautų Sąjungos pakto. Laikiniai jį pavesta valdyti Prancūzijai (suteikta jai vadinamasis mandatas). Prancūzai tą mandatą suprato labai savotiškai. Jie tuojau paskyrė Sirijos valdovu savo generolą, o drusų kraštui savo vieną kapitoną, kuris jau turėjo patyrimo kitose prancūzų kolonijose, kaip reikia valdyti svetimtaučius. Kai drusų atstovai atvyko pareikšti jam savo

nuomonę del gubernatoriaus, ventojų. Gyvenama jį drausių arabų ir kitokių karingų giminių. Kariauti toms giminėms nesunku, nes didžiūma jų gali pervaryti savo avių bandas, vaikus ir moteris ir aplinkines šalis: Palestina, Turkija, Iaką, o patys kaip viesula gali skaidyti po savo dyknę. Šis sukilimas Siijoje yra 6-tas iš eilės. 1922 metais buvo sudaryta net savarankiškoji Geležinės Rankos valdžia, kurią vargais negalais tepavyko prancūzų generolui išsklaidyti. Yra pavojaus, kad ir dabar ta valdžia vėl gali susidaryti. Jos kovos būdai yra baisūs. Ypač jį užsima prancūzų valdininkai ir ateivių žudymu. Jei šis sukilimas ir būtų numalšintas, tai neilgam—sirijiečiai netrukus vėl pradės tolimesnę ginkluotą kovą del savo nepriklausomybės. ("Trimitas")



Suv. Valstijų karo laivyno grįžimas iš Pacifiko. Čia parodoma šarvuotis Wyoming. Burelis jureitvų išvydę New York'ą reikiša džiaugsmą.

## Jordan Marsh Company

### Krautuve

kuri pripildyta Kaledu Dvasia

Kalėdinės dovanos paeina nuo džiaugsmo-džiaugsmo pasirinkimo, džiaugsmo dovanoimo ir džiaugsmo draugiškumo. Dovanas kurias mes parupiname del jusų pasirinkimo, yra surankiotos su minčia džiauginančių ypatybių. Mes pasididžiudami išdėstem musų puikias ir naudingas dovanas del visokių žmonių, įvairia kaina, įvairiems tikslams.

Keturios Dideles Krautuves Vienoje

1 Didžiausioji Krautuvė	3 Didžiulė sklepo krautuvė
— Papuošalai, parėdoms medega ir priedai.	— Tai pilna savyje turgavietė.
2 Papildymui	4 Krautuvė Vyrams
— Įvairių rūšių namų reikmenų ir dailės dalykėlių.	— Atskira krautuvė atskirame name.

### KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS

#### DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes laikas nuo laiko grėdžiame reikalingas dūdas motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikio aprūpinimas ir poėjimas yra dalykas gyvos svarbos reikšmės ir tautai ir men jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai tikrinti tarpais atvira ir šilvai patvirtinti.

STRAIPSNIS 149

#### LAVINIMAS IR PAPROČIAI

Kūdikis nėra žaishas. Jis žmogus, su pilnai organizotu kumu, su geromis mės teisėmis. Motina neprivalo atlekti prie jo, jokių aplinkybių tas teisės paėkiunt kiant palūksiminti gimines ir draugas. Per didelės "žaidimas" su kūdikiu jį erzina, ir net gali kildyti aor-niam augimui.

Suipimas, kratymas, arba mēdijimas tik ką papeneto kūdikio yra blogas paprotimas. Yra tokių ką mano, kad tuoni maisto virškinimas pagreitimas, bet jeigu pats perkentėm tokį pasi-ėgimą, su pilnu pilvu, tai sutiks, kad greičiau ateina noras išventi maistą negu laikyti jį viduriuose.

Kūdikio lavinimo programė kūdikio tėvas turi savo vieta. Jis turi padėti motinai, nes kitaip visos pastangos tikamai lavinti bus bergėdžios. Dažnai kūdikis pulkiausia elgshis prie motinos, bet tuoj persimintys pasirodžius tėvui. Iš tėvų ir senelių pusės ypatingai yra palūksimas lepinai kūdikį ir pagadinti jį. Tokis perdidelis užsiėmimas yra lavinimo priešas. Kūdikis tuoj pripranta ir jo reikalauti ima. Jis verkia ramintojo, jis verkia, kad ant rankų imti, jis verkia, kad supiti. Paprotis laugi, nes nėra lengvesnio būdo jį auginti kaip pavelyti kūdikiai gauti viską ką jis nori. Niekas nenori "verksulo".

Viso lavinimo pamatas yra reguliariškumas. Kūdikio papročiai greitai susiformuoja. Ankstybas lavinimas daug padarys, kad palengvintus motinos našta, nes duos jai daugiau lauso laiko prie namų. Prislaitkant valandy del miegavimo, penėjimo ir maudymo, kūdikis tuoj pramolsta gyventi su "laikrodžiu". Das kas svarbu—tinkamas lavinimas kūdikystėje palengvina mokytimą vėliau.

Linksmas sveikas kūdikis yra namų pasidžiugimas. Jo linksmumas visus padaro linksmus. Nustatyti papročiai, ir tinkama priežiūra yra reikalingi kūdikio sveikatai ir linksmumui. Niekas taip neaukėja kūdikio ligos, kaip motina.

Motina dažniau, kad sistematiškas lavinimas yra būtina reikalingas kai kūdikio gerovėi taip jos paėios. Daugelis įtempimų motinos nervų paeina nuo nereguliariškų papročių pas kūdikį. Atmintkite, kad papročiai, geri ir blogi, sunku sulaužyti? Todėl išmintingiau aukdėti gerus papročius.

Dažnai kūdikio maistas daro jį erzintu. Ypatingai dirbtinas maistas. Gal tokie maistai netinka kūdikiui viduriams ir arlo jų veikimą. Pasirenkant dietingą maistą, svarbu pasirinkti tokį, kuris lengvai suvirškoms. Ir kuriu tuom paėiu sykiu suteiks kūdikiui visus elementus reikalingus augimui. Eagle Brand Kondensuotas pienas yra patikintai pulkus dirbtinas maistas. Jis buvo vartojamas per metų eiles ir tapo įrodytas geriausiu kūdikių maistu.

Skaityk šitūs straipsnius kas savaitė, atydžiai ir pasidėk atėčiai.

# SAUGUMAS KRYŽKELIUOSE

1924 metais, daugiau negu du tūkstančiai asmenų neteko gyvybių, ir daugiau negu šeši tūkstančiai sužeistų. Keista yra tas, kad septynias dešimtis nuošimčių visų kryžkeliuose nelaimingų atsitikimų užmušami automobiliai ir tai dienos šviesoje. Šešias-dešimtis tris nuošimčiai atsitinka ten, kur kryžkelis aiškiai matomas. Keturiolika nuošimčių nelaimingų atsitikimų kryžkeliuose atsitinka nuo automobilio susimušimo su traukiniu. Dvidešimtis penki nuošimčiai visų automobilių soferių visai neatsargiai elgiasi artindamiesi ar pervaziudami kryžkelį. Beto penktas nuošimtis pasidaro sau galą per didelį savo neatsargumą. Turint galvoj, kad mes turime septynioliką milijonų septynis šimtus automobilių, reikiša, kad iš tų, aštuoni šimtai septynias dešimtis penki tūkstančiai yra neatsargių soferių.

Nežiūrint to fakto, kad gelžkelių valdininkai, automobilių išdirbėjai, valstybių ir apskričių gelžkelių komisijonieriai artimai kooperavosi įtaisymui tinkamų ženklių persėgėjimui motoristų nuo kryžkelių, vienok nelaimingi atsitikimai kas metas didėja.

Įvairių metodų buvo siūloma šiai situacijai pagerinti. Iš tų svarbiausia tai perskirti bėgės perkliant jas tiltu aukštn. Tuo būdu, būt



Motinos! Jei randate negalima žindyti savo kūdikio tuoj, pradėkite var toti Eagle Pieną.

Eagle Pienas išaugino daugiau vaikų negu kiti maistai krūvon sudėti. Trys gentkartės juo išaugo.

Jei prisiūsėte šitą apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, tai bus Jums jūsu kalboje paaiškinta kaip penėti jūsu kūdikį su Eagle Pienu.



galima apsisaugoti nuo daugelio nelaimingų atsitikimų, bet apskaitliuojama, kad tokia operacija kainuotų dvidešimtis penki bilijonai dolerių ir tai padaryti užimtų apie 300 metų. (FLIS.)

### CHORO REPERTUARAS

Mėnesinis Muzikos Leidinys. Metams \$2.00. Už tą paėią kainą stundiam ir Lietuvon. A. BACIU-LIS, 421 6th St., Boston, Mass.

### CUNARD

#### LIETUVA

(per Angliją) sumažinta kaina 8 klesos sugrąžintų laivakorėjų

KAUNA ir ATGAL  
BERENGARIA ir MAURETANIA .....\$211  
AQUITANIA .....\$215

Pridėjus Taksg

LIETUVA IR ATGAL LAIVAIS — \$186.  
Iš Bostono:  
Samaria ..... Gruod. 13  
Caronia ..... Sausio 24

Į Lietuvą greitai laiku. Išplaukiami kas sėdė. Keleiviai nepilčiai leidžiami be kvotos varžymų. Visi 8 klesos keleiviai turi kambarius. Nepilgytamas svarumas. Pulkus matstas. Kreipkitės prie vietos agentų ar

CUNARD LINE  
126 State Street  
Boston, Mass.

### TEN IR ATGAL Nupiginta Kaina

Musų 3-ju vartykių garlaivais RESOLUTE, RELIANCE, ALBERT BALLIN, DEUTSCHLAND ir populiarius po vieną kambary garlaivai CLEVELAND, WESTPHALIA, MOUNT CLAY, THURINGIA

**\$203**  
Iš NEW YORK'O į KAUNĄ ir ATGAL (Karės takšal ekstr)

Išplaukia Kiekvieną Savaitė

Sugrįžimui leidimų ir kitų informacijų kreipkitės pas bile United American Lines (Harriman Line) Joint Service with Hamburg American Line

131 State St. Boston, Mass.

### I IR IS LIETUVOS PER BREMEN'Ą

Didžiausiu ir greičiausiu Vokiečių garlaiviu arba kitais šios linijos laivais Tik 8 Dienos Vandeniui Patogus šios klesos kambariai I-ABI PUSI NUMAZINTA LAIVOKARČIŲ KAINA

Del informacijų kreipkitės pas NORTH GERMAN LLOYD

102 Washington Street Boston, Mass. arba pas bile vietinį agentą

### SKAUSMAS! KUR? PAMINKIT ZMIJEZNIK

YRA GERAS DEL

1. Ramatiško gėlimo
2. Nerviško galvos skausmo
3. Neuralgijos skausmo
4. Mėšlungio traukimo
5. Klėsprando
6. Skausmo šonų, krutinės ir pečių
7. Apsidėginimo ir žaizdų
8. Apsaugojimas nuo uodų
9. Skaudančių muskulių
10. Apsaugojimo nuo užnuodijimo del silpnų atsitikimų ir drėskimų ir t. t.

Prekė 35c., 65c. ir \$1.25

Del patarimo arba knygtės rašykite

ALBERT G. GROBLEWSKI & COMPANY  
Dept. 30, Plymouth, Pa.

### ALBUMAS

Retoj lietuvių šeimynoj nerasi kokio nors albumo. Bet retoj lietuvių šeimynoj terasi Lietuvos Albumą, kuriame yra Lietuvos didžiųjų veikėjų atvaizdai ir jų gyvenimų aprašymai. Kiekvienas laikas save tikru lietuviu, patriotu privalo turėti tą Lietuvos Albumą. Kaina \$3.50.

"DARBININKAS"  
366 Broadway, So. Boston, Mass.

VIEŠNIA

Ant radieny, gruodžio 8, aplankė "Darbininką" bostoniečiams gerai žinoma viešinga veikėja p. K. Šejeffikė, kuri dabar gyvena Worcester, Mass.

Guodės kad nesmagu būti, nes nėra jokių pažįstamų. Bet džiaugėsi oro tyrumu ir kambarių erdvumu. Be to džiaugėsi, kad savo dukrelę gali leisti į sv. Kazimiero parapiją mokyklą, kurią pavyzdinčiai veda seserys Kazimierietės.

So. Bostono aptiekorius K. Sidlauskas užvakar parvilkio kokių 300 sv. stiną. Pasirodo, kad tą gražų sutverimėlį prigavo ir atėmė jam gyvybę. Aš tik stebiuosi, kad p. Sidlauskas, kuris rūpinasi visų žmonių gyvybe ir gamina vaistus kovai su mirtimi, užsigeidė iš stumutės gyvybės ir ją atėmė. Ne laiminga stina, kad ir negyva, bet labai gražiai atrodo išsitiesusi bučernės lanke.

APTEKORIUS K. ŠIDLIAUSKAS NUKOVĖ STINĄ

Ilgai galvojau kaip tasai nugalabijo tą ke-rokisaptier aptiekorius nugalabijo tą ke-turkojį, už save didesni, žvėriuką? Niekaip nedasiprotėjęs užklausi paties medžiotojo K. Sidlausko: — Kaip tamstai pavyko tą stiną nugalėti? Jisai atsakė: — Kai ją pamačiau, tai pribėgęs ant uodegos druskos pabarsčiau ir už kojos prisirišęs nuplėškinau!..

— Kaip tamstai pavyko tą stiną nugalėti? Jisai atsakė: — Kai ją pamačiau, tai pribėgęs ant uodegos druskos pabarsčiau ir už kojos prisirišęs nuplėškinau!..

— Kaip tamstai pavyko tą stiną nugalėti? Jisai atsakė: — Kai ją pamačiau, tai pribėgęs ant uodegos druskos pabarsčiau ir už kojos prisirišęs nuplėškinau!..

DZIMDŽIAMS PAVYKO

Gruodžio 9 d. dzimdziai turėjo savo vaidinimą. Vaidinimas materialiai ir moraliai pavyko: suvaidinti sklandžiai, publikos būta apšėnai.

Po vaidinimo So. Boston real esteitininkai T. Grevis ir J. Palonius visus artistus nuvežė vakarienės ir miesto restoraną. Po smagaus vaidinimo ir stipraus užkandžio vaidintojai gerame ūpe minėtų biznierių vežini, išskirstė po namus.

FĖRAI, FĖRAI

Atėmanti nedėdienį 13 d. gruodžio tebesitęs šv. Petro parapijos fėrai pobažnytinėi svetainėj ant Penktos gatvės, So. Boston, Mass. Fėrai prasidės 4 val. po piet. Tadaį So. Bostono ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kaip vedė taip ir nevdė visi esate kviečiami atsilankyti į šiuos fėrus. Jūsų atsilankymas suteiks parapijai naudos. Atėję galėsit linksmi valara praleisti, giliukį išbandyti.

GEORGE H. SHIELDS

ADVOKATAS 411-812 Old South Building 294 Washington Street Boston, Mass. EAST BOSTON OFFICE 147 Maverick St., East Boston Telephone Boston 1490 ANTANAS F. KNEIŽYS kuris lanko Suffolk Telsų mokyklą ir užšima Real Estate pardavimui, buma mano ofise kasdieniu nuo 3 iki 5 valandos po pietų išskyrus šventadienius. Lietuviai, kad ir mažai sukabantieji angliškai galit kreiptis įvairiais reikalais pas mane A. F. Kneižio adresu yra toks: 308 E. Ninth Street, Tel. So. Boston 1696.

O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS Balgas du Universitetai Cornell University su A B O Washington Univ su LL B "DARBININKO" NAM (antros lubos) 360 W Broadway So. Boston Residencija 805 Harvard St., Cambridge, Mass. Tel. University 1463-J.

UŽEJO ŠALTAS ORAS

Pereitą serečią Bostone ir apylinkėse oras atšalo ir pasak oro spėjimo biuro šalčio būsią daugiau. Bostoniečiai gausią paragauti tikrai žiemos oro.

NUSINUODIJO VAIKAS

Lietuvių Poškų trijų metų vaikas tėvams nematant suvalgė keletą vidurius liuosuojančių pilių. Iš pradžių nieko blogo nebuvo. Paskui susirgo ir pagelba buvo perveli. Vaikas ligoninėj mirė.

FĖRAI GERAI EINA

Jau nuo pradžios advento, kaip yra fėrai o žinių ir pasakmių nesigirdi. Rodos kad nebūtų nė rengėjų, nė pasisekimo. Dėja, man be- aukiant, kas parašys ir nesulaukiu, tai kaipo lankytojas, ši tą papasakosiu.

Fėrai surengti Sv. Petro parapijos naudai pobažnytinėi salėj, ant Penktos gatvės. Veikia kiekvienas sekmadienis, po Mišparų. Žmonės ankos, stalų daugybė, su įvairiais užrašais ir papuošalais. Dirbantieji žmonės stengiasi, kad prie savo stalo patraukti daugiausia laikinio ieškančių klientų. Tautos mergaitės, moterys net ir vyrai nešiojasi po svetainę leidžiamus del išlaimė-imų įvairius dalykus. Šaučiai viens į savę, kits įsavę, išlydami laimikus. Daurėlis randasi ir gan laimingų. Išlaimi, gana naudingų lalykų. Kaip tai: pagalve, šasij, keiką, manikiurai įrančius, dailius šepėčius ir kas riziką suminėš?

— Iš pradžių buvo smulkesni lalykai rodomi, bet dabar laug geresni. Žmonių sueiva kaip silkių į statinę. Tik suka, laimi, džiaugiasi, kriaštaujia, net malonu iš šalies išūriėti. Atrodo it bitės liepos mėnesį prie avilio.

Fėrų pirmininkas Vincas Valatka, pagelb. V. Tamočiūnas, rašt. Alena Kiburiūtė ir Katrė Švagzdžiūtė. Mačomai parapijai teks nemažai pelnas, nes žmonės dirba stropiai.

NEPILNAI PAVYKO

Millikerio grocerne prie Columbus Ave. vagiliai pro langa stoge buvo inlindė ir sidare "seifa." pavogė \$2.025, bet seife dra buvo \$11.000, kuriu neapstebėjo.

GEORGE H. SHIELDS

ADVOKATAS 411-812 Old South Building 294 Washington Street Boston, Mass. EAST BOSTON OFFICE 147 Maverick St., East Boston Telephone Boston 1490 ANTANAS F. KNEIŽYS kuris lanko Suffolk Telsų mokyklą ir užšima Real Estate pardavimui, buma mano ofise kasdieniu nuo 3 iki 5 valandos po pietų išskyrus šventadienius. Lietuviai, kad ir mažai sukabantieji angliškai galit kreiptis įvairiais reikalais pas mane A. F. Kneižio adresu yra toks: 308 E. Ninth Street, Tel. So. Boston 1696.

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Išgaminuoju akis, priskirtu akinius, kreivas akis atliešiu ir amblijoniskose (aklose) akyse suerazinu šviesą tinkamu laiku. J. L. Pašakarnis, O. D. 447 Broadway, So. Boston.

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Išgaminuoju akis, priskirtu akinius, kreivas akis atliešiu ir amblijoniskose (aklose) akyse suerazinu šviesą tinkamu laiku. J. L. Pašakarnis, O. D. 447 Broadway, So. Boston.

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Išgaminuoju akis, priskirtu akinius, kreivas akis atliešiu ir amblijoniskose (aklose) akyse suerazinu šviesą tinkamu laiku. J. L. Pašakarnis, O. D. 447 Broadway, So. Boston.

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Išgaminuoju akis, priskirtu akinius, kreivas akis atliešiu ir amblijoniskose (aklose) akyse suerazinu šviesą tinkamu laiku. J. L. Pašakarnis, O. D. 447 Broadway, So. Boston.

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Išgaminuoju akis, priskirtu akinius, kreivas akis atliešiu ir amblijoniskose (aklose) akyse suerazinu šviesą tinkamu laiku. J. L. Pašakarnis, O. D. 447 Broadway, So. Boston.

BROADWAY THEATRE

SOUTH BOSTON (Broadway) Sekmad., Gruod. 13, TOO MANY KISSES, su Richard Dix Pirmad., Antrad., Trečiad. Keturtd., Penktad., Šeštad. Gruodžio 14-tą, 15-tą ir 16-tą Gruodžio 17-tą, 18-tą ir 19-tą "SEVEN KEYS TO BALPATE" Su Douglas MacLean "WILD HORSE MESSA" Su Jack Halt, Noah Beery ir Billie Dove "THE COVERED TRAIL" Su J. B. Warner

PARSIDUODA ČEVEKYŲ KRAUTUVĖ

Labai gerą vietą, pačiam miestuko vidury. Bus parduota nebrangiai. Angyventai daugiausia lietuviais ir lenkais. Jeigu kas noritai atsiskaikite greitai pas savininką: ANTANAS SMOLSKIS, 1105 Washington St., Norwood, Mass. (Gr. 11)

ANT RENDOS

TRYS, KAMBARIAI, elektra, gazas, toiletai, ant pirmų lubų po num. 1488 Columbia Rd., tarpe II ir I St., South Boston. Savininkė, 3 National Street, So. Boston.

\$1000 TIK UŽ 60 CENTŲ!

Atsiųsk 60c., o gausi, ne pinigais, bet žolemis, daugiau, kaip \$1,000. Ką reikėtų žmogui \$1,000, jei jis sveikatos neturėtų? Būtu visai tuščias daiktas tokiam žmogui. Mūsų žolės yra kas kita. Suteikė sveikatą tikstantiems, gerams ir joms. Pataiso nesveikus vidurius, prašina straunų skausmą, kosulį, dusulį, patūkima, skausmas po krūtinei, nervų sugedimus, ir tt. Atsiųsk 10c., gausi visokių žolių ir knygų katalogą. M. ZUKAITIS 25 Gillet Rd., Spencerport N. Y.

ŽINOTINA SO. BOSTONO LIETUVIAMS!

Mes siūlom Tamstoms pirmos rūšies prekes taip pigiai kaip bile kuri krautuve ant Broadway, o gal ir pigiau. Atminkite tai, kad pirkdami čionais, Tamstos prekiaujate krautuve, kuri per 19 metų ant Broadway visuomet turėjo gerą vardą. Visiškai teisingai patenkina ir patarnauja savo kostumeriams. Mes iškeičiame Legal Stamps knyguotes šv. Petro lietuvų Bažnyčios naudai.

MILLER'S DRY GOODS

parėdų vyrams, moterims ir vaikams 261 W. BROADWAY So. Boston, Mass.

KUOPŲ DOMEI

Buvusiam seime, kuomet L. D. K. S. 2-ri knopa gavo dovanių vėliava, visu atstovų upas pakilo. Todel aišku yra, jog organizacijos egzistavimas reikalauja reikalauja turėti nors pigią savo vėliavą ir ženklus (kukurklas), kurios būtų vartojamos tinkamose apseguose. Guzikiniai (ženkliai) savo laika jau atgyveno ir ant jų atidos nekreipiama. Organizacijos ženklas turi but vartojamas tik atitinkamam laikui. Del jusu patarnavimo mes turime priemonę I.D.K.S. kuopoms patikus samplius. Reikalaukit. M. A. NORKUNAS 16 Pleasant St., Lawrence, Mass.

EXTRA! EXTRA!

NAUJA LIETUVIŠKA APTIEKA

Specialistai Receptų Išpildyme Del Susipažinimo Su Kostumeriais Parduodame Viską Žemiausiomis Kainomis

Užprašome visas mergeles užėiti ir pasižiūrėti į mūsų gerus veido pudorius, kosmetikus cold cream'us ir visokius tonikus del plaukų. Taip-oi turime naujausio išradimo molio del veido. Geriausia Gydanti Mostis — CASPER'S OINTMENT

Pas mus galima gauti ir Severos vaistų, nes mes esame agentai Seceors Kompanijos. Užsakymus siunčiam į visas dalis svieto. Pinigus siunč kit su užsakymais. Rašykite tuojaus sekančiu antrašp.

J. KASPARAVIČIUS (CASPER) FLOOD SQUARE PHARMACY

J. C. GRILEVIČIUS (GREENE), PH. G. Savininkai 617 E. Broadway So. Boston, Mass. (Po Imperial Teatru).

PAUL'S CLOTHING SHOP

Pabandykit užėiti į Lietuvišką Krautuve, kurioje randasi tinkamų prekių (tavurų) del jaunų ir suaugusių vyrų. Pas mus kaina yra pigesnė kaip kitur. Prašom užėję persitikrinti.

P. LIKAS, Savininkas 456 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

ANGLIJOS IR LIETUVOS PREKYBA

Lietuvos konsulo pranešimas anglų prekybos rūmuose LONDONAS, XI. 17. "The Financial News" iš lapkričio 7 d.) paduoda žinią apie Londono prekybos rūmų Lietuvos sekeijos susirinkimą, buvusį lapkričio 4 d., kur tos sekeijos pirmininku buvo išrinktas plačiai žinomas Anglijoj ir labai įtakingas finansų sferose inžinierius Sir Alexander Gibb. Susirinkime Lietuvos konsulas Londone p. K. Gineitis darė pranešimą apie Anglijos—Lietuvos prekybą. Iš pranešimo pasirodo, kad prekyba tarp tų kraštų labai auga; dabar trečdalis Lietuvos eksporto jau eina į Angliją. Lietuvos importe Anglijai tenka antra vieta. 1922 metais tikrai vienas nušimtis Lietuvos importo ateidavo iš Anglijos, gi 1924 m. — jau šnuosimčiai, ir importas dar labiau didėtų, jei Lietuva turėtų Anglijoje daugiau kredity.

Kadangi britų spaudoje ir parlamente jau ne kartą buvo minima mūsų paskola geležinkeliams, tad ir šitame pranešime konsului teko jį minėti, pabrėžiant, kad be paskolos geležinkeliams medžiaga (tas £1,000,000, kurio garantavimas jau yra britų vyriausybės prižadėtas) dar reiks bent du kart tiek gyvais pinigais darbams vykdyti su geležinkelių plano vykdymu; turint pirmą paskolą Anglijoje, natūralu būtų ir kitą paskolą pinigais sukelti taip jau Anglijoje.

Ryšy su tuo paliestas buvo ir draudimo paskoloms pašalinimo klausimas, reišiant vilties, kad draudimo panaikinimas dar labiau suartins ekonominius santykius tarp Britanijos ir kitų valstybių.

Konsulo pranešimas padarė labai gerą įspūdžio į anglus. ("L.")

INDIJONAI SUIVIENYTOSE VALSTIJOSE

Indijonų skaičius Suivienytose Valstijose, neimant Alaskos, padidėjo 2,693 per fiskališkus metus baigiant birželio 30 d., 1925, sulig paduotų skaitlinių Vidaus Departamento Indijonų Biuro. Iš viso, Suivienytose Valstijose indijonų yra 349,595, arba padidėjimas ant 18,976 per pereitus dvyliką metų. Oklahomos valstija vis turi daugiausia indijonų — 120,163. (FLIS.)

Ūkininkų Sąjungos pienininkystės skyrius turi pieno perdirbimo 92 bendroves. Veikiančių pieninių turi 42, kurių 14 gariinių.

Valstybinė Kauno ligoninė per 1924 metus įstojo 1988 ligoniniai, išstojo 1801, mirė 193 ir liko 1925 m. 193 ligoniniai. Daugiausia sirgo chirurginėmis ir vidaus ligomis.

SVARBU LIETUVIAMS

Nepamirškite gerbiamieji paremti savo tautietį. Mes turime batų-shoe krautuve. Mes pasistengsime pritaikyti batų pagal reikalavimą. Kreipkitės ir reikalaukite sampliu o mes pranešime kokiom sąlygom galima pirkti ir pristigime samplius. THE AMERICAN LITHUANIAN CO. John Šlička, Agentas, Dolgeville, N. Y.

Ant Javos salos sumanyta statyti didžiules cukraus dirbtuves.

PARSIDUODA BUČERNE IR GROSERNE

SO. BOSTONE. Darbo yra užtektinai. Norinčiam pirkti yra gera proga ir geras pelnas. Ineigu yra nuo \$700.00 iki \$800.00 savaitėje, tai yra gera alga. Vietos sužinotiui atsiskaikite į "Darbininko" Administraciją. (Gr. 11)

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Ranku, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Rankų, Kojų, tirpimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne romas). Tūkstantžiai žmonių yra išgydę o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksu, kiek ji pati averia auksą naudos gydymo. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą. Klauskite pas aptiekorius teip DEKSNIO NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co. 518 MAIN ST. BOX 352 HARTFORD, CONN. U. S. A.

ATNAUJINK SAVO NAMĄ

Pagal Naujausios Mados ir Pakelį Vertę Atnaujink savo namą pagal naujausios mados ir padidink jo vertę. Įveskite vandens patogumus ir šilumą. Imokėdami tik 20 nuoš., o liekaną galėsite išmokinti per 12 mėnesių.

JAMES P. TANCRED 272 Broadway, So. Boston Tel. S. B. 4245

BOSTON'O DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

SV. JONO EV. BL. PAŠEĖJ DRAUGIJOS VALDYBOS ANTRAŠAI. Pirmininkas — M. Zoba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Vice-Pirmininkas — J. Petrauskas, 250 Gold St., So. Boston, Mass. Prot. Raštinkas — J. Gineckis, 5 Thomas Pk., South Boston, Mass. Fin. Raštinkas — M. Selkis, 40 Marine Road, So. Boston, Mass. Kasieterius — A. Naudžiūnas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tvardkarys — J. Zuklis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-7 valandą po pietų, parapijos salėj, 49 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEIŠTUČIO DR. JO VALDYBOS ADRESAI BOSTON, MASS. PIRMININKAS — V. Zaličkas, 514 E. Broadway, So. Boston, Mass. VICE-PIRM. — Povilas Ruka, 95 C Street, So. Boston, Mass. ROT. RAŠT. — Antanas Macejuna, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass. FIN. RAŠT. — Juozapas Vinkevičius, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass. KASITERIUS — Andr. Zaličkas, 611 E. Fifth St., So. Boston, Mass. TAREALKA — Kazimieras Mikalaitis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass. D. L. K. Keištučio Draugija laiko savo mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio, po num. 304 Washington St., Boston, Mass. 1:30 val. po pietų. Ateldami ant susirinkimo atsišveskite su savim dangia naujų narių prie mūsų draugijos prašyti.

SV. KAZIMIERO E. K. DR. JO VALDYBOS ANTRAŠAI. Pirmininkas — J. Jaroša, 225 L Street, So. Boston, Mass. Vice-pirm. — J. Grubinskas, 157 M Street So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Vl. Micevičius, 405 Third St., S. Boston, Mass. Finansų Raštinkas — K. Klisčia, 8 Hatch Street, So. Boston, Mass. Raštinkas — L. Švagždy, 111 Bowen St., So. Boston, Mass. Tvardkarys — P. Laučka, 395 E. Fifth St., So. Boston, Mass. Draugijos reikalais kreipkitės visados į protokolių raštinką. Draugija savo susirinkimus laiko 2-7 nedėdienį kiekvieno mėnesio 1-7 val. po pietų parapijos salėje, 492 Seventh St., So. Boston, Mass.

DR. STĖ LIETUVOS DUKTERŲ PO GLOBA MOTINOS SVĖ SOUTH BOSTON, MASS VALDYBA Pirm. — Z. Žickienė, 80 Corbet St., Dorchester, Mass. Vice-Pirm. — A. Janušonienė, 1428 Columbia Rd., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — O. Šiaurienė, 443 E. 7-th St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — J. Keys, 115 G Street, So. Boston, Mass. Izd. — O. Stanulūnė, 105 6-th St., So. Boston, Mass. Tvardkarys — O. Mizgidienė, 164 6-th St., So. Boston, Mass. Draugijos reikalais kreipkitės visados į protokolių raštinką. Draugija laiko savo susirinkimus kas antrą utarniką kiekvieno mėnesio 7:30 vakare parapijos svetainėj ant Penktos gatvės, South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 0823 LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER (KASPARAVIČIUS) 425 Broadway, South Boston Ofiso valandos: nuo 9 iki 12:00 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 8:00 iki 9 val. vakare. Ofisas uždarytas subaštos vakarais ir nedėdieniais, taip-gi sereodomis nuo 12 diena uždarytas.

JUOZAS M. VERVEČKA (VERACKA) LIETUVIS ADVOKATAS PRAKTIKUOJA DVIEJUOSE OFISUOSE SOUTH BOSTON, MASS.: 414 W. Broadway Tel. S. B. 0948 BROCKTON MASS.: 684 No. Main Street Tel. Brockton 7180 RESIDENCIJOS Tel. S. B. 3429-W

TEL. So. Boston 0506-W. LIETUVIS DANTISTAS A. L. KAPOČIUS 251 Broadway, So. Boston ("Keleivio" name) OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vakare. Sereodomis nuo 9 iki 12 val. dieng Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėtomis nuo 9 iki 12 (pagal sutarti)

Tel. So. Boston 27 J. MACDONELL, M. D. Galima susikabėti ir neturinti OFISO VALANDOS: Rytais iki 9 Po pietų nuo 1 Vakarašs nuo 6 536 E. Broadway, So. Boston

Naujas Lietuvis Dentistas DR. ST. A. GALVARISKI (GALINAUSKAS) 520 F. Broadway, S. Boston Ofisas atdaras nuo 9 val. ryte iki 12 val. ir nuo 1:30 val. po pietų iki 5:30 val. vak. ir nuo 7 iki 9 val. vak. Svėntą dieng pagal sutartim. Tel. S. Boston 2300

Tel. Brockton 6112 DANTISTAS DR. A. J. GORMAN (GUMAUSKAS) 706 Main St., Montello, Mass. (Kampas Broad Street)

DAKTARAS J. LANDŽIUS (SEYMOUR) LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Gydo aštrias ir kroniškas užsisėmusias ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal vėliausius metodus, kaip tai: ultra-violetiniai spinduliai, kvartzo žiburiai, termo terapia, ir kitais elektro medikališkais būdais. Egza minuoju kraują, šlapimą, ir spina dulus savo laboratorijoje. Nutruku kiti X-Ray paveikslus. Teipgi ant telku patarimus laiškais. Ofiso valandos nuo 9 ryte iki 9 vakare 381 WEST BROADWAY South Boston, Mass. (Antros lubos) Telefonas — S. B. 4000

Residencijos Telefonas: 0779-R. K. Ofiso Telefonas So. Boston 0779-W. S. BARUSEVIČIUS Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras 258 W. Broadway South Boston, Mass. Residencija 838 Dorchester Avenue Dorchester, Mass.

Ofiso Tel. Res. Tel. University 8831 Prospect 0415-M D. A. ZALETSKAS Graborius ir Balsamuotojas 983 Cambridge St., Cambridge

16 METU SOUTH BOSTON DR. H. S. STONE AKTU SPECIALISTAS 509a W Broadway, So Boston VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.